

ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร

ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

จิราภรณ์ อินพรม

รายงานการค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์พยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2556

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองรายงานการค้นคว้าอิสระ
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนารัพยากรชนบท

ชื่อเรื่อง

ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร
ตำบลแสนไห อำเภอเวียงเหนือ จังหวัดเชียงใหม่

โดย

จิราภรณ์ อินพรม

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.นครศ รังควัด)

วันที่ ๑ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๕๖

กรรมการที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทนต์)

วันที่ ๑ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๕๖

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ ดร.สายสกุล ฟองมูล)

วันที่ ๑ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๕๖

ประธานกรรมการประจำหลักสูตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์คะทนต์)

วันที่ ๑ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๕๖

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จาดุพงศ์ วาฤทธิ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ๓ เดือน เม.ย. พ.ศ. ๒๕๕๖

ชื่อเรื่อง	ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
ชื่อผู้เขียน	นางสาวจิราภรณ์ อินพรม
ชื่อปริญญา	วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาศาสตร์พยาบาล
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.นครเศร รังควัต

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ศักยภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ความต้องการส่งเสริมด้านการจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 131 ราย ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) ตามแบบของ Yamane โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการศึกษาหรือได้เรียนหนังสือแต่ไม่จบภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 3 คน ส่วนใหญ่นอกจากประกอบอาชีพปลูกกระเทียมแล้วยังประกอบอาชีพการทำสวน และทำนา มีรายได้จากการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 68,910.69 บาทต่อปี มีรายได้จากการปลูกพืชอื่นๆ เฉลี่ย 31,761.36 บาทต่อปี มีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 48,333.33 บาทต่อปี และมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 108,857.25 บาทต่อปี มีลักษณะถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 9.21 ไร่ ใช้เงินทุนส่วนตัวของตนเองในการลงทุน มีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ยประมาณ 10 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับกับการปลูกกระเทียม ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเพื่อนบ้านมากที่สุด และไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน โดยปลูกกระเทียมในช่วงต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนพฤศจิกายน โดยยกขนาดกว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่ นิยมเตรียมดินปลูกกระเทียมโดยการใส่ปุ๋ยคอกโดยวิธีการหว่านให้ทั่วแปลง ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 หรือสูตรใกล้เคียงในการปลูกกระเทียม ให้น้ำและพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงกระเทียมฤดูกาลละ 12 ครั้ง เก็บเกี่ยวกระเทียมเมื่อกระเทียมใบเหลือง

ทั่วทั้งต้น สำหรับการจำหน่ายผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด จำหน่ายกระเทียมที่เป็นผลผลิตสดผ่านพ่อค้าคนกลาง

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมโดยรวมในระดับมาก โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เย้า / แห้งในระดับมากที่สุด และด้านการผลิตในระดับปานกลาง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และลักษณะการผลิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรของผู้ให้ข้อมูล พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p < 0.05$) ส่วนปัจจัยทางด้านเพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม และการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p > 0.05$)

ผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาและอุปสรรคความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิตเกี่ยวกับปัญหาเรื่องโรคและแมลงระบาด ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง และปัญหาการขาดแคลนน้ำ มีปัญหาด้านการจำหน่ายผลผลิตเกี่ยวกับปัญหาการนำเข้ากระเทียมจากประเทศจีน ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคากระเทียมภายในประเทศ ปัญหาพ่อค้าคนกลางกดราคารับซื้อ และปัญหาสถานที่เก็บรักษาผลผลิต

Title	Needs for Garlic Production Support of Farmers in Saenhai Sub-district, Wianghaeng District, Chiangmai Province
Author	Miss Jirapron Inprom
Degree of	Master of Science in Rural Resource Development
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Nakharet Rangkhawat

ABSTRACT

The objectives of this study were to explore: 1) the condition of garlic production and selling of farmers in Saenhai sub-district, Wianghaeng district, Chiangmai province; 2) needs for garlic production support of the farmers; and 3) problems encountered in garlic production and selling of the farmers. The sample group in this study consisted of 131 garlic farmers in Saenhai sub-district. They were obtained by simple random sampling. A set of interview schedules was used for data collection and analyzed by using the Statistical Package. Results of the study revealed the following:

Most of the informants were male and 45 years old on average. They were uneducated or did not finish compulsory education. They had 3 family members on average. Aside from growing garlic, the informants also grew rice and vegetables. They earned an annual income from garlic growing for 68,910.69 baht on average and from other plants for 31,761.36 baht on average. Besides, the informants earned an annual income from non-agricultural sector for 48,333.33 baht on average. As a whole, the informants had an annual income for 108,857.25 baht on average. It was found that the informants had their own land and they had a garlic growing area for 9.21 rai on average. The informants used their own capital for the investment and they had an experience in garlic growing for about 10 years on average. Most of the informants had never contacted concerned personnel of the government and the private sectors. They perceived agricultural news or information through neighbors most. The informants began to grow garlic in the early of October but not later than the middle of November. The garlic bed was 1 meter in width and 8 inches in height but its length was depending on the area. The informants preferred to prepare the soil by adding compost throughout the garlic bed. Besides,

they used the 13-13-21 or 15-15-15 chemical fertilizer formula for garlic growing. They provided water and sprayed fungi prevention medicine for 12 times per garlic growing season. The garlic would be harvested when its leaves were yellow. All of the informants sold their garlic through the middlemen.

Findings showed that the informants had a high level of needs for garlic production support. They needed the support on fresh/dry garlic yields most whereas the garlic production was found at a moderate level. There was a statistically significant relationship ($p < 0.05$) between the socio-economic factors (family members, land holding, and cultivation land) and garlic production style of the informants and needs for garlic production support. However, factors on sex, age, educational attainment, income, garlic growing experience, perception of agricultural news or informant, training experience, and personnel contact did not have a statistically significant relationship ($p > 0.05$) with needs for garlic production support.

The following were problems encountered: diseases and insect infestations; high production costs; lack of water competitive garlic from China; middlemen took advantage; and yield storage place.

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความกรุณาของ ศาสตราจารย์ ดร.นครศ รั้งวัด ประธานกรรมการที่ปรึกษา รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พหล ศักดิ์กะทัศน์ และอาจารย์ ดร.สายสกุล ฟองมูล กรรมการที่ปรึกษา ที่ให้ความรู้คำแนะนำและ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยดียิ่งจนรายงานการค้นคว้าอิสระฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ ตลอดจนขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ต่างๆ แก่ผู้วิจัย ซึ่งผู้วิจัย ขอกราบ ขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

เหนือสิ่งอื่นใด ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณบิดา-มารดา ที่คอยเป็นกำลังใจและ ให้การสนับสนุนทางด้านทุนการศึกษาวิจัย ได้ประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหวัง ตลอดจน เจ้าหน้าที่ ภาควิชาส่งเสริมและพัฒนาการเกษตร คณะผลิตกรรมการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่มี ส่วนช่วยสนับสนุนในการวิจัยครั้งนี้

จิราภรณ์ อินพรม

เมษายน 2556

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
สารบัญภาพ	(12)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาของการวิจัย	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
ขอบเขตของการวิจัย	4
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	5
บทที่ 2 การตรวจเอกสาร	6
สภาพทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอเวียงแหง	6
สภาวะการปลูกกระเทียมของเกษตรกรตำบลแสนไห	11
ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระเทียม	13
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องความต้องการ	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
ภาคสรุป	28
กรอบแนวความคิดในการวิจัย	30
สมมุติฐานการวิจัย	31
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	32
สถานที่ดำเนินการวิจัย	32
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	32
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	34
การทดสอบเครื่องมือ	35

	(9)
	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล	35
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	37
ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตของผู้ให้ข้อมูล	38
ส่วนที่ 2 ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม	53
ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และลักษณะการผลิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรของผู้ให้ข้อมูล	63
ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียม	78
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	80
สรุปผลการวิจัย	80
อภิปรายผลการวิจัย	83
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	89
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์	90
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	99

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงช่วงเวลาการปลูกกระเทียม การเก็บเกี่ยวกระเทียมและการทำผลผลิต ออกจำหน่าย	12
2	แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตกระเทียมตั้งแต่ฤดูกาลผลิต 2550 - 2553	23
3	จำนวนครอบครัวของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้าน และขนาดตัวอย่างครอบครัว ของเกษตรกรที่จะทำการสุ่มตัวอย่างที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกกระเทียม	34
4	จำนวนและร้อยละของผู้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	40
5	จำนวนและร้อยละของผู้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ	44
6	จำนวนและร้อยละของผู้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางสังคม	48
7	จำนวนและร้อยละของผู้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม	51
8	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม	53
9	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับพันธุ์	57
10	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการปลูก	58
11	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการดูแลรักษา	59
12	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว	60
13	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์	61
14	จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม	62
15	ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริม การผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	65
16	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริม การผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	66

ตาราง	หน้า
17 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและจำนวนสมาชิกในครัวเรือนกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	67
18 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการถือครองที่ดินกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	71
19 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัว พื้นที่ในการเพาะปลูกประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม และการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	72
20 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	73
21 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	74
22 ความสัมพันธ์ระหว่างช่วงเวลาที่ปลูกกระเทียมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	76
23 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการจำหน่ายผลผลิตกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล	77

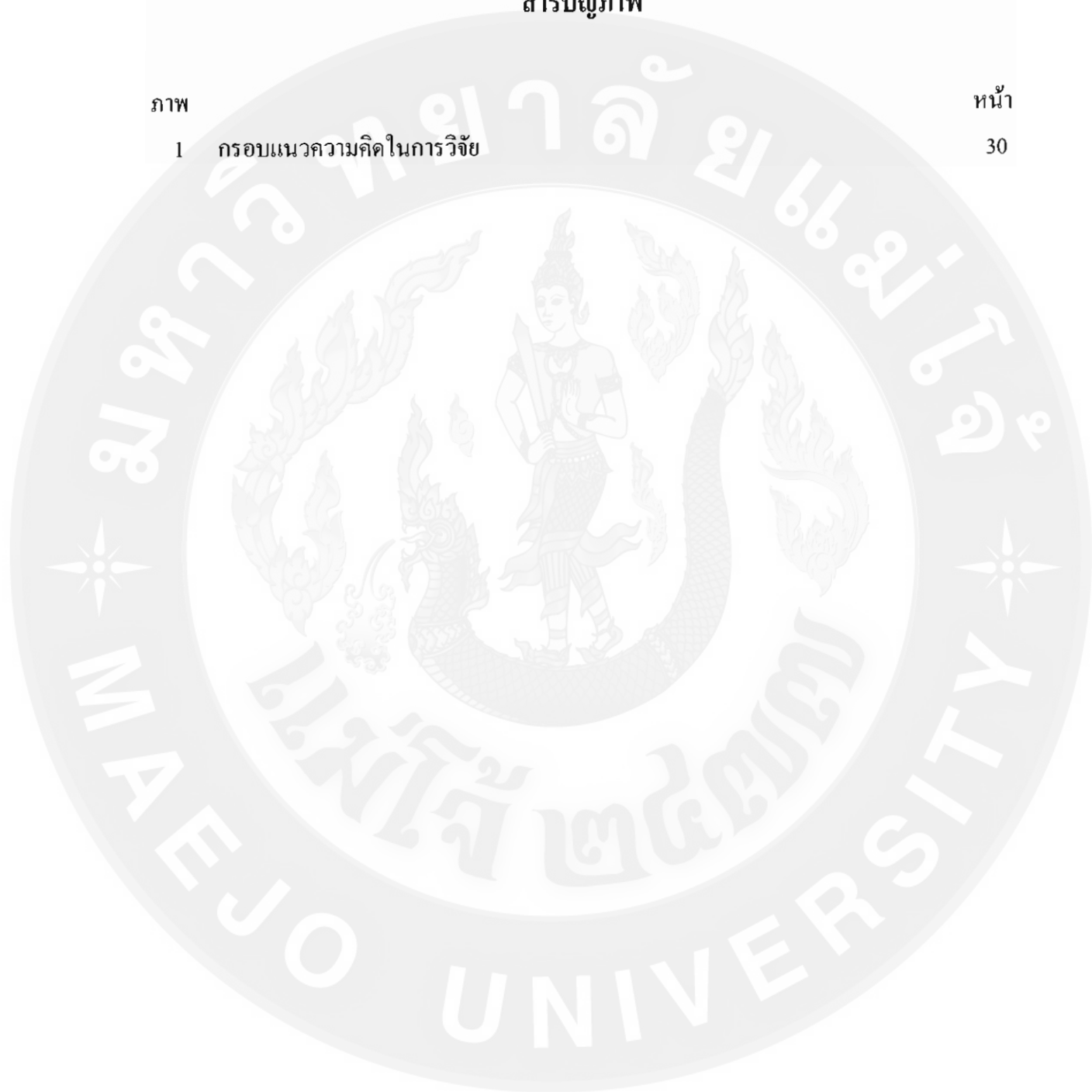
สารบัญภาพ

ภาพ

หน้า

1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

30

บทที่ 1

บทนำ

กระเทียมนั้นเป็นพืชที่มีประโยชน์ในหลายๆ ด้าน ในด้านการประกอบอาหาร ถึงกระเทียมจะมีคุณค่าทางอาหารไม่มากนัก แต่ในตัวของกระเทียมเองด้วยยาและสารเคมีและสารประกอบมากมาย เช่นสารอัลลิอิน อัลลิเนส อัลลิซิล เป็นสารที่ช่วยในการป้องกันและรักษาโรคบางชนิดได้ ในเซลล์ของกลีบกระเทียมมีทั้งอัลลิซินและอัลลิเนสอยู่ด้วยกัน แต่แยกกันอยู่คนละช่อง มีฤทธิ์ในการป้องกันและทำลายแบคทีเรีย (ปาริชาติ สักกะทำนุ, 2542; ธวัช ลวะเปารยะ, 2543) ช่วยในการลดปริมาณคอเลสเตอรอลในเลือด ช่วยไม่ให้ไขมันไปเกาะผนังหลอดเลือด ช่วยให้หลอดเลือดแข็งตัวได้ยาก และยังป้องกันไขมันที่ล่องลอยอยู่ในกระแสเลือด อุดตันเส้นเลือดเล็กๆ ในสมองและหัวใจ (นันทวัน บุญยะประภัสร์, 2529 : ปาริชาติ สักกะทำนุ, 2542)

กระเทียมเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกกระเทียมมากที่สุดคือภาคเหนือถึงร้อยละ 94 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือร้อยละ 5.7 และภาคกลางร้อยละ 0.3 จังหวัดเชียงใหม่เป็นจังหวัดที่ทำการเพาะปลูกกระเทียมมากที่สุด รองลงมาคือจังหวัดลำพูน แม่ฮ่องสอน พะเยา เชียงราย ลำปาง ตาก และน่าน ตามลำดับมีพื้นที่เพาะปลูกทั้งหมด 31,387 ไร่ คิดเป็นผลผลิต 3,450 กิโลกรัม/ไร่ ผลผลิตรวมทั้งหมด 108,257 ตัน แต่อย่างไรก็ตามการเปิดการค้าเสรีระหว่างไทย - จีน (FTA) ที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 เป็นต้นมา ทำให้กระเทียมไทยประสบปัญหาเรื่องราคาตกต่ำ เนื่องจากการนำเข้ากระเทียมจากจีนที่มีต้นทุนในการผลิตและขนส่งที่ต่ำกว่าประเทศไทย รวมถึงพบกับปัญหาการลักลอบนำเข้ากระเทียมจากจีน ยิ่งทำให้ราคากระเทียมจากจีนนั้นถูกกว่ากระเทียมไทยจากข้อมูลของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เปิดเผยว่า หลังจากมีการทำการค้าเสรีระหว่างไทย - จีนพืชที่ได้รับผลกระทบมากที่สุด ได้แก่ กระเทียมไทย

แม้ว่าจะมีการบริโภคกระเทียมจีนเป็นจำนวนมาก แต่กระเทียมไทยก็ยังมี ความสำคัญต่อตลาดผู้บริโภค เนื่องจากกระเทียมไทยยังเป็นที่นิยมของผู้บริโภคบางกลุ่มที่ให้ความสำคัญคุณภาพกระเทียมไทยมากกว่าราคา เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของกระเทียมทั้งไทยและจีนแล้ว ศูนย์วิจัยสมุนไพรภาคเหนือ คณะเภสัชศาสตร์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ให้ข้อมูลว่า กระเทียมพันธุ์พื้นเมืองของไทย มีหัวเล็กและกลีบเล็กกว่ากระเทียมจีน จะมีกลิ่นของกระเทียมแท้ ต่างกับกระเทียมของจีนที่แม้ว่าจะมีหัวใหญ่และมีกลีบใหญ่กว่า แต่ไม่มีกลิ่นหอม จึงทำให้กระเทียมไทยเป็นส่วนผสมของอาหารที่ทำให้รสชาติได้มากกว่า อีกทั้งนักโภชนาการไทยได้กล่าวว่า กระเทียมไทยปรุงอาหารได้รสชาติดีกว่า คือเมื่อปรุงเป็นน้ำพริกหรือน้ำพริกแกงจะมีรสชาติดีกว่า

พบว่าเวลาโลกนำพริกจากกระเทียมจีนจะมีลักษณะเป็นแป้งเหนียว ทั้งนี้เพราะหัวกระเทียมจีนมีแป้งมาก และกระเทียมไทยสามารถรับประทานเป็นผักได้ทุกส่วน เมื่อยังอ่อนอยู่ ทั้งต้น ราก และหัว (พาณี ศิริสะอาด, 2551: ระบบออนไลน์)

ปัญหาการของวิจัย

จังหวัดเชียงใหม่เป็นอีกจังหวัดหนึ่งที่มีพื้นที่ปลูกกระเทียมมากที่สุดเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมมักประสบปัญหาโรคค้ำคั่วเป็นประจำทำให้รัฐบาลต้องใช้เงินหลายร้อยล้านบาทในการช่วยเหลือปัญหาโรคค้ำคั่ว การใช้นโยบายปกป้องภาษีให้กับเกษตรกรไม่สามารถคุ้มครองได้ต่อไป เมื่อรัฐบาลไทยเปิดเสรีการค้ากับจีน นอกจากนั้นกระเทียมเป็นสินค้าที่ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านเช่น จีน พม่า ลาว และกัมพูชาได้เนื่องจากต้นทุนการผลิตในประเทศไทยสูงกว่า ปัจจุบันการนำเข้ากระเทียมจากจีนเข้ามาในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร โดยพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกมากที่สุด ในจังหวัดเชียงใหม่ คือ อำเภอเวียงแหง อำเภอแม่อาย อำเภอฝาง และอำเภอไชยปราการ ส่วนพันธุ์กระเทียมที่ทำการปลูกมากที่สุด คือ พันธุ์พื้นเมืองเชียงใหม่ หอมดอย และหอมก้านแข็ง โดยผลผลิตกระเทียมจะออกสู่ตลาดประมาณเดือน เมษายน (สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่, 2553)

พื้นที่ทำการเกษตรในอำเภอเวียงแหงทั้งหมดประมาณ 33,996 ไร่ มีพื้นที่ปลูกกระเทียมทั้งหมด 5,052 ไร่ พื้นที่เก็บเกี่ยว 5,052 ไร่ ผลผลิตเฉลี่ย 4,000 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตรวม 20,208 ตัน (สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่, 2553) โดยพื้นที่ในตำบลแสนไห ประชากรส่วนใหญ่ ทำนาข้าว ปลูกกระเทียมและปลูกพริก ในอดีตเป็นการผลิตเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนเป็นหลัก จะมีการผลิตเพื่อแลกเปลี่ยนหรือค้าขายบ้างเล็กน้อย กระบวนการผลิตจะนำเอาทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่มาใช้ ทำให้ต้นทุนในการผลิตไม่สูงมาก ต่อมากระเทียมพันธุ์พื้นเมืองจากพื้นที่ตำบลแสนไห ได้รับความนิยมมากเนื่องจากเป็นกระเทียมพันธุ์ดีและมีคุณภาพ ในแต่ละปีจะมีการซื้อขายและสร้างรายได้หลักมาสู่ครัวเรือนเป็นจำนวนมาก

ปัจจุบันกระเทียมในพื้นที่ตำบลแสนไห จึงกลายเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของชุมชน จากความต้องการที่เพิ่มมากขึ้น จะเห็นได้ว่าปีพ.ศ. 2550 – 2551 ผลผลิตสดที่ได้ 4,646,000 กิโลกรัมและในปี 2552 – 2553 เพิ่มขึ้นจำนวน 10,160,000 กิโลกรัม ทำให้ชาวบ้านพัฒนาวิธีการผลิตไปจากเดิม โดยมุ่งเน้นการผลิตเพื่อการค้าและการจำหน่าย โดยมีการพึ่งพาเทคโนโลยี เครื่องจักรทางการเกษตร เข้ามาใช้ในการกระบวนการผลิตทำให้ผลผลิตเพิ่มมากขึ้น จากปริมาณกระเทียมที่เพิ่มขึ้นเป็นทวีคูณนั้น ทำให้ราคากะเทียมตกต่ำ อีกทั้งเกษตรกรยังขาดความรู้

ความเข้าใจในเรื่องการจำหน่าย การตลาด และข้อจำกัดด้านการขนส่ง จึงส่งผลให้กลุ่มพ่อค้าคนกลางเข้ามามีอำนาจผูกขาดในการกำหนดราคา จากปัญหาดังกล่าวจึงได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบปัญหาและหาแนวทางในการผลิตและการจำหน่ายที่เหมาะสม ซึ่งจะส่งผลต่อความอยู่รอดของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมตำบลแสนไห ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาดังนี้

1. เพื่อศึกษาความต้องการส่งเสริมสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาความต้องการส่งเสริมด้านการจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
4. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยในครั้งนี้ คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม และปัจจัยที่มีผลต่อการผลิตและการจำหน่าย ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในเขตพื้นที่ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ อันจะเป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรเป้าหมายและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถใช้เป็นแนวทางในการขยายขอบเขตในการวิจัยให้กว้างขวางหรือลึกซึ้งมากยิ่งขึ้นต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้ได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาไว้ดังนี้

1. ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาเฉพาะเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสันตวงดี บ้านสามปลื้ม บ้านม่วงปึก บ้านมหาธาตุ และบ้านปางป้อ ในปีการเพาะปลูก 2554 (ตุลาคม 2554 – มิถุนายน 2555)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเฉพาะความต้องการส่งเสริมในด้านการผลิต ได้แก่ พันธุ์ วิธีการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการขยายพันธุ์ ด้านการจำหน่าย ได้แก่ การจำหน่ายผลผลิตสด การจำหน่ายผลผลิตเข้า และการจำหน่ายผลผลิตแห้ง ของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

3. ขอบเขตด้านระยะเวลา ศึกษาเฉพาะในปีการเพาะปลูกกระเทียมในปี 2554 (ตุลาคม 2554 – มิถุนายน 2555)

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ดังนี้ คือ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบด้วย อาชีพอื่นนอกเหนือจาก การปลูกกระเทียม รายได้ของครอบครัว ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร ประสิทธิภาพในการปลูกกระเทียม ประสิทธิภาพในการฝึกอบรมการเกษตร การได้รับข่าวสารทางการเกษตร การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ข้อมูลด้านการผลิตกระเทียม ในด้านการผลิตและด้านการจำหน่าย

4.2 ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ประกอบไปด้วย ด้านการผลิต ได้แก่ พันธุ์ วิธีการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และการขยายพันธุ์ ด้านการจำหน่าย ได้แก่ การจำหน่ายผลผลิตสด การจำหน่ายผลผลิตเข้า และการจำหน่ายผลผลิตแห้ง

4.3 ปัญหาอุปสรรคด้านการผลิตและด้านการจำหน่ายกระเทียม ของผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

การส่งเสริมการปลูกกระเทียม หมายถึง การส่งเสริมเกี่ยวกับการผลิต และการจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ความต้องการ หมายถึง สิ่งที่เกษตรกรมีความปรารถนาอยากได้รับในเรื่อง สภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

สภาพการผลิต หมายถึง การศึกษาการปลูกกระเทียม โดยมีขั้นตอนตั้งแต่ การศึกษาพันธุ์ วิธีการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว เป็นต้น

การจำหน่าย หมายถึง การบริการในด้านการประกันราคากระเทียม การควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อผลผลิต การติดต่อกับตลาดรับซื้อผลผลิต และการให้ข่าวสารด้านการตลาด

เกษตรกร หมายถึง เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมใน 5 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่บ้านสันดวงดี หมู่บ้านสามปู หมู่บ้านม่วงป้อก หมู่บ้านมหาธาตุและหมู่บ้านปางป้อ ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะส่วนบุคคล หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านกายภาพของเกษตรกร ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อาชีพอื่นนอกเหนือจาก การปลูกกระเทียม รายได้ของครอบครัว ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร ประสิทธิภาพในการปลูกกระเทียม ประสิทธิภาพในการฝึกอบรมการเกษตร การได้รับข่าวสารทางการเกษตร การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ในครั้งนี้ได้ตรวจเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างถึงปัญหาการวิจัย สามารถวางแผนออกแบบการดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องโดยควบคุมเนื้อหา ดังนี้

1. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอเวียงแหง
2. สภาพการปลูกกระเทียมของเกษตรกรตำบลแสนไห
3. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระเทียม
4. แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความต้องการ
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สภาพทั่วไปเกี่ยวกับอำเภอเวียงแหง

ข้อมูลทั่วไป

ประวัติอำเภอเวียงแหง

“เวียงแหง” เป็นเมืองๆ หนึ่งในอดีต มีตำนานเกี่ยวข้องกับลำน้ำแม่แตง โดยกล่าวกันว่า ในสมัยพุทธกาล พระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระอานนทองค์อุปฐาก เสด็จจาริกและสั่งสอนโปรดสรรพสัตว์ จนบรรลุถึงเมืองเมืองหนึ่ง พระองค์ได้ประทับพักแรม ณ ยอดเขาเดี่ยว ๆ ลูกหนึ่ง พอรุ่งขึ้นวันใหม่ มีพวกรบเจ้าเผ่ากระเหรี่ยง (ยาง) บ้านแม่ยางกุ่ม ได้รำข้าวน้ำโกชนาอาหารพร้อมกับแต่งลูกหนึ่ง ถวายพระองค์พระอานนทก็ให้นำแต่งลูกนั้นไปปอกเปลือกและผ่าเป็นซีกๆ แล้วทิ้งเปลือกแดงลงไปในลำธาร ซึ่งต่อมาลำธารแห่งนี้ก็ปรากฏชื่อว่า “ลำน้ำแม่แตง” ขณะที่พระพุทธองค์ได้เสวยแต่งที่พระอานนทนำไปถวายนั้น พระทนต์(ฟัน) ก็กระเทาะออกมา (คำว่ากระเทาะนี้ภาษาท้องถิ่นใช้คำว่าแหง) ด้วยเหตุนี้เมืองแห่งนั้นจึงได้ชื่อว่า “เวียงแหง” ซึ่งเคยเป็นเมืองที่มีเจ้าเมืองเป็นชาวไทยใหญ่ เป็นเมืองหน้าด่านของเมืองเชียงใหม่ เจ้าเมืองคนสุดท้าย คือพ่อแหงขาววา มีอายุอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2472 ปัจจุบันยังคงมีสถาปัตยกรรมอยู่ทางทิศใต้ของบ้านเวียงแหง และยังปรากฏชื่อเมือง ทางทิศตะวันออกและทิศเหนือของหมู่บ้านเวียงแหง เดิมเป็นตำบลขึ้นอยู่กัอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ สภาพเป็นท้องที่กันดารและติดกับชายแดนประเทศพม่า มีสภาพ

เป็นเมืองปิด การคมนาคมยากลำบากทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคในการปกครอง พัฒนา และการป้องกันรักษาความสงบ จึงได้ยกฐานะขึ้นเป็น กิ่งอำเภอเวียงแหง เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม 2524 ประกอบด้วย 2 ตำบล 12 หมู่บ้าน จนกระทั่ง ได้มีพระราชกฤษฎีกาตั้งเป็นอำเภอเวียงแหง เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2536 (ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 110 ตอนที่ 179 ลงวันที่ 3 พฤศจิกายน 2536) ประกอบด้วยพื้นที่ 3 ตำบล 23 หมู่บ้าน

สภาพทางภูมิศาสตร์ และอาณาเขต

อำเภอเวียงแหง ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมืองเชียงใหม่ ไปทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ ประมาณ 158 กิโลเมตร ที่ว่าการอำเภอเวียงแหง ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 ตำบลเมืองแหง อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่ อำเภอเวียงแหง มีพื้นที่ประมาณ 705 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 440,625 ไร่ มีส่วนที่เป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกินประมาณ 50 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 31,250 ไร่

อาณาเขต ทิศเหนือ - ติดต่อกับประเทศ เมียนมาร์(พม่า)ทิศใต้ - ติดต่อกับตำบลเมืองคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ทิศตะวันออก - ติดต่อกับตำบลเมืองงาย ตำบลทุ่งข้าวพวง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ทิศตะวันตก - ติดต่อกับอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ภูมิประเทศ พื้นที่ส่วนใหญ่ของอำเภอเวียงแหง ประกอบด้วย ภูเขาสูง และป่าไม้ ดินน้ำลำธาร ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 93% ของพื้นที่อำเภอ มีพื้นที่ราบ และที่ราบเชิงเขา มีลักษณะขาวรี ทอดตัวในแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของอำเภอเป็นพื้นที่ซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ เนื่องจากเป็นพื้นที่ราบลุ่มน้ำแดง ซึ่งเป็นที่อยู่อาศัยและที่ทำกิน มีเนื้อที่ประมาณ 7% ของพื้นที่อำเภอ หรือประมาณ 50 ตารางกิโลเมตร พื้นที่ราบนี้มีความสูงเฉลี่ยประมาณ 750 เมตรจากระดับน้ำทะเล

ภูมิอากาศ ภูมิอากาศโดยทั่วไปของอำเภอเวียงแหง จะมีสภาพอากาศเย็นสบาย ฤดูฝน จะมีฝนตกชุกและค่อนข้างสม่ำเสมอ และยาวนานเนื่องจากยังคงมีป่าในพื้นที่อำเภออยู่มาก ประกอบกับ ป่าในเขตพม่ายังมีความอุดมสมบูรณ์ ฤดูฝนจะเริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของอำเภอเวียงแหง เป็นที่สูงและล้อมรอบด้วยภูเขา จึงทำให้มีอากาศหนาวและเย็นเป็นช่วงยาวนานเช่นกัน โดยเริ่มหนาวเย็นตั้งแต่ปลายฤดูฝนคือประมาณเดือนตุลาคม ถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดประมาณ 5 องศาเซลเซียส ส่วนฤดูร้อนจะมีช่วงค่อนข้างสั้นประมาณ 2 เดือนตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึงเดือนเมษายน ส่วนความแห้งแล้ง

จะเริ่มตั้งแต่เดือนธันวาคม ถึงเดือนเมษายน อุณหภูมิสูงสุดประมาณ 35 องศาเซลเซียส ทรัพยากรธรรมชาติ อำเภอเวียงแหง มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้และภูเขาสูง เป็นชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น 1A และ 1B ซึ่งเป็นป่าต้นน้ำลำธาร

แม่น้ำสายสำคัญของอำเภอเวียงแหง

1. ลำน้ำแม่แดง เป็นลำน้ำหลักและใหญ่ที่สุด ไหลผ่านพื้นที่ราบของ อำเภอ จากทิศเหนือลงสู่ทิศใต้
2. ห้วยแม่หาด จัดเป็นลำห้วยขนาดใหญ่ ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรและ เป็นแหล่งน้ำสำหรับประปาภูเขาของหลายหมู่บ้าน อยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอ มีน้ำตกแม่หาด ซึ่งเป็นสถานที่ท่องเที่ยวด้วย
3. ห้วยแม่แคะ เป็นลำห้วยขนาดค่อนข้างใหญ่ อยู่ทางทิศใต้ของ อำเภอ
4. ห้วยแม่ฮ่องจู้ เป็นลำห้วยขนาดกลาง ผ่านพื้นที่เกษตรกรรมหลาย หมู่บ้าน
5. ลำห้วยเมียง เป็นลำห้วยขนาดกลางอยู่ทางทิศเหนือของอำเภอใช้ ประโยชน์ทางการเกษตร

การคมนาคม อำเภอเวียงแหง อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 150 กิโลเมตร ตามทางหลวงสาย 1107 เชียงใหม่ - ฝาง และแยกที่ กม. 79 เข้าถนนสายเมืองงาย - นา หวาย ถนนทั้งสองสายเป็นถนนลาดยางมาตรฐาน และแยกเข้าสู่ถนนสาย แม่จา - เปียงหลวง ที่ กม. 89 เป็นถนนลาดยางตลอดสาย เส้นทางช่วงนี้เกือบตลอดช่วงจะตัดผ่านไปตามแนวเขาและหุบ เขาไปสิ้นสุดที่ช่องทางหลักแดง บ้านเปียงหลวงติดชายแดนพม่า รวมระยะทาง 72 กิโลเมตร สำหรับเส้นทางติดต่อกับอำเภอข้างเคียง จะมีอีก 3 เส้นทาง ซึ่งเป็นเส้นทางป่า ใช้ได้เฉพาะฤดู แดดเท่านั้น คือ 1. สายบ้านกองลมอำเภอเวียงแหง ถึงบ้านเมื่อน้อยอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอน ระยะทาง 55 กิโลเมตร 2. สายบ้านจองอำเภอเวียงแหง ถึงบ้านแกน้อย บ้านหนองอูก อำเภอเชียงดาว ระยะทาง 60 กิโลเมตร 3. สายบ้านห้วยหกอำเภอเวียงแหง ถึงบ้านห้วยน้ำดัง อำเภอ แม่แตง ระยะทาง 56 กิโลเมตร เป็นถนนดินแดง

การเมืองการปกครอง การปกครอง

อำเภอเวียงแหงแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 3 ตำบล 23 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 29,512 คน 7,454 ครัวเรือน แยกเป็นชาย 15,339 คน หญิง 14,173 คน

สถานภาพทางสังคม

ราษฎรส่วนใหญ่ อาศัยอยู่รวมกันหลายกลุ่ม เช่น ชาวไทยลื้อ/ไทยพื้นเมือง/ ลีซอ/กระเหรี่ยง/มูเซอ ปะโอ /ปะหล่อง/จีนฮ่อ อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเดียวกัน แต่แบ่งเขตกันอยู่เป็นกลุ่มๆ โดยมีหัวหน้ากลุ่มปกครองดูแลอยู่ในความควบคุมของผู้ใหญ่บ้านและส่วนราชการไทย

การศึกษา อำเภอเวียงแหง มีการจัดการศึกษาดังแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ถึงระดับมัธยมศึกษา รวม 14 แห่ง แยกได้ดังนี้

1. โรงเรียนมัธยมศึกษาของรัฐ จำนวน 1 โรง
2. โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐ จำนวน 12 โรง
3. โรงเรียนประถมศึกษาของ ศษค. (ร.ร.บ้านสามหมื่น)

จำนวน 1 โรงนอกจากนี้ยังมีศูนย์การศึกษาเพื่อชุมชนในเขตภูเขา จำนวน 3 ศูนย์ คือ

1. ศษช. บ้านแม่แคะ
2. ศษช. บ้านน้ำบ่อใหม่
3. ศษช. บ้านห้วยหญ้าไซ

จำนวนที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน จำนวน 14 แห่ง

วัฒนธรรมและประเพณี

อำเภอเวียงแหงมีลักษณะวัฒนธรรมผสมระหว่างชนภาคเหนือกับชนเชื้อสายไทยใหญ่กับชนกลุ่มน้อยต่างๆ เช่น กลุ่มจีนฮ่อ กลุ่มชาวเขาเผ่าลีซอ กลุ่มชาวเขาเผ่ากระเหรี่ยง โดยยึดถือตามแบบการนับถือศาสนาเป็นหลัก ประเพณีที่สำคัญต่างๆ มีดังนี้

1. ปอยทางนำ (กลุ่มไทยใหญ่)
2. ประเพณีสงกรานต์
3. สรงน้ำพระธาตุแสนไห
4. ประเพณีลอยกระทง
5. ประเพณีกินวอ (กลุ่มลีซอ)
6. ประเพณีคริสต์มาส (กลุ่มกระเหรี่ยง)

7. ประเพณีวันตรุษจีน(กลุ่มจีนฮ่อ)

8. ปอยสัมต๋อ (กลุ่มไทใหญ่)

9. ประเพณีเลี้ยงฝายและเลี้ยงเมือง

สภาพทางเศรษฐกิจการเกษตร

สภาพอำเภอเวียงแหง มีพื้นที่เป็นที่ราบตามหุบเขา และที่ราบเชิงเขา เป็นต้นกำเนิดของแม่น้ำแดง และแม่น้ำลำห้วยที่ใช้ในการเกษตรหลายสาย พื้นที่ทำการเกษตร จะเป็นบริเวณที่ราบลุ่มของลำน้ำแม่แดง และลำน้ำเล็ก ๆ หลาย ๆ สาย พื้นที่ทำการเกษตร และที่อยู่อาศัยมีจำนวนประมาณ 50 ตารางกิโลเมตร อาชีพหลักของอำเภอเวียงแหง คืออาชีพทำการเกษตร และการเลี้ยงสัตว์ พืชที่ปลูกคือ กระเทียม ข้าว ส่วนการปลูกผลไม้ยังมีน้อย เพราะค่าขนส่งแพง ต้นทุนการผลิตสูง ขายผลผลิตได้ในราคาต่ำ พื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดประมาณ 33,996 ไร่ แยกเป็น

1. พื้นที่ทำนา 7,118 ไร่ คิดเป็น 18.35 %
2. พื้นที่ปลูกไม้ผล 2,184 ไร่ คิดเป็น 3.89 %
3. พื้นที่ปลูกผัก 1,075 ไร่ คิดเป็น 2.40 %
4. พื้นที่ปลูกพืชไร่ 4,350 ไร่ คิดเป็น 3.36%
5. พื้นที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ 19,269 ไร่ คิดเป็น 43.18%

การเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรนิยมเลี้ยงสัตว์ใหญ่และสัตว์เล็ก เพราะมีสภาพพื้นที่เหมาะสมกับการเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากมีป่าต้นน้ำที่สมบูรณ์ เป็นแหล่งอาหารของโค กระบือ โดยส่วนใหญ่จะเลี้ยงโคเป็นหลัก ทั้งเพื่อขายและใช้งาน

กล่าวโดยสรุป อำเภอเวียงแหง เหมาะสมกับการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากมีดินและน้ำที่อุดมสมบูรณ์ แต่ต้นทุนการผลิตสูง การคมนาคมสู่ตลาดลำบาก ขาดเงินทุนหมุนเวียน เกษตรกรขาดความกระตือรือร้นและประสบการณ์ที่จะปลูกพืชเพื่อการค้าการพาณิชย์และการธนาคาร เนื่องจากอำเภอเวียงแหง เป็นพื้นที่ทุรกันดารห่างไกลความเจริญ ร้านค้าในอำเภอเป็นร้านค้าย่อย ซึ่งต้องซื้อสินค้าส่วนใหญ่จากอำเภอเชียงดาวและในตัวจังหวัด

สภาวะการปลูกกระเทียมของเกษตรกรตำบลแสนไห

ชนิดพันธุ์กระเทียม

เกษตรกรตำบลแสนไห ส่วนใหญ่นิยมปลูก 2 พันธุ์ได้แก่

1. พันธุ์พื้นเมือง ซึ่งขนาดเล็กกว่ากระเทียมจีน หัวกลมแบน มีส่วนกว้างน้อยกว่าส่วนสูง สีเปลือกนอกขาวปนม่วง หนึ่งหัวมี 8 -10 กลีบ ขนาดหัวสด 4x5x4 เซนติเมตร น้ำหนักหัวสดเฉลี่ยประมาณ 75 กรัม อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 110 -130 วัน
2. พันธุ์หนักหรือบางที่เรียกว่าพันธุ์จีน เป็นกระเทียมที่นำมาจากประเทศ มีขนาดหัวรี ใหญ่กว่าพันธุ์พื้นเมืองมาก จะแกะกลีบได้ 25 -30 กลีบ หัวค่อนข้างใหญ่และสีขาว อายุการเก็บเกี่ยว 150 -180 วัน น้ำหนักสดประมาณหัวละ 100 กรัม ขนาด 5x5x5 เซนติเมตร ถ้าต้นใบอวบ ขนาดมีโคนหรือจุกใหญ่ เก็บรักษาได้ 4 -5 เดือน

สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

สภาพดิน

กระเทียมเป็นพืชผักที่ชอบดินร่วนปนทราย มีความอุดมสมบูรณ์ มีการระบายน้ำได้ดีในช่วงความเป็นกรดเป็นด่างของดินที่เหมาะสม คือ 5.50 – 6.0 แต่ถ้าปลูกในดินที่เป็นทรายจัดจะทำให้กระเทียมมีหัวเล็กและมีกลิ่นฉุน

แหล่งน้ำ

สถานที่ปลูกกระเทียมต้องอยู่ใกล้แหล่งน้ำ เพราะกระเทียมต้องการความชื้นในดินสูงในระหว่างการเจริญเติบโต และแหล่งน้ำที่สำคัญในเขตตำบลแสนไห ได้แก่ น้ำแม่แตง

อุณหภูมิ

อุณหภูมิที่เหมาะสมกับการเจริญเติบโตและลงหัวของกระเทียมระหว่าง 12 -18 องศาเซลเซียส แต่ถ้าหากอุณหภูมิ 22 องศาเซลเซียส หรือสูงกว่ากระเทียมจะลงหัวเร็ว ในขณะที่ต้นและรากยังไม่เจริญโตเต็มที่ที่จะทำให้หัวเล็ก ดังนั้นจึงควรปลูกในระยะที่มีอุณหภูมิต่ำเป็นเวลานานพอที่จะทำให้กระเทียมสร้างราก ใบ และต้น เพื่อที่จะมีส่วนที่ปรุงอาหารได้มาก และจะทำให้หัวใหญ่ กระเทียมจะเริ่มลงหัวเมื่อปลูกแล้ว 45 -50 วัน ในฤดูหนาวตำบลแสนไห มีอุณหภูมิต่ำค่อนข้างต่ำ มีความชื้นในอากาศน้อย ดังนั้นเกษตรกรจึงปลูกกระเทียมช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์ หลังการเก็บเกี่ยวข้าวและเก็บเกี่ยวเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน อายุประมาณ 90-120 วัน

แสง

กระเทียม เป็นพืชที่ต้องการแสงแดดเต็มที่ตลอดวันกับต้องการความชื้นในดินสูง ในช่วงระยะการเจริญเติบโต และต้องการสภาพความแห้งแล้งในดิน เมื่อหัวเริ่มแก่เพื่อให้แห้งเร็ว ขึ้นช่วงแสงที่เหมาะสมสำหรับการเจริญเติบโตของกระเทียมจะอยู่ระหว่าง 9 ชั่วโมง การปลูกกระเทียมถ้าช้าเกินไปหรือปลูกในเดือนมกราคมหรือกุมภาพันธ์ กระเทียมจะมีช่วงความเจริญทางลำต้นสั้นและจะเปลี่ยนเป็นลงหัวทันที จะทำให้ได้กระเทียมหัวเล็กหรือไม่ลงหัวเลย

ในฤดูหนาวซึ่งมีช่วงแสงสั้น กระเทียมปลูกช่วงนี้จะเจริญเติบโตทางด้านลำต้นอย่างรวดเร็วแต่เมื่อเข้าช่วงปลายฤดูหนาว ช่วงความยาวของแสงเพิ่มขึ้นช่วงนี้จะทำให้กระเทียมลงหัวได้และสมบูรณ์

ฤดูปลูกกระเทียม

การปลูกกระเทียมของเกษตรกรตำบลแสนไห จังหวัดเชียงใหม่ จะปลูก 2 ช่วงคือ

1. กระเทียมคอ เป็นการปลูกกระเทียมในช่วงปลายฤดูฝน ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่ได้ทำนา โดยเริ่มปลูกในช่วงปลายเดือนกันยายน – ตุลาคม และเก็บเกี่ยวผลผลิตในช่วงเดือนธันวาคม-มีนาคมและผลผลิตจะออกสู่ตลาดมากที่สุดในช่วงเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม
2. กระเทียมปี เกษตรกรปลูกหลังฤดูการทำนาหรือหลังจากเก็บเกี่ยวข้าวแล้วและใช้ฟางข้าวเป็นวัสดุคลุมแปลงที่ได้จากการทำนาปีในนั้นๆ

ตาราง 1 แสดงช่วงเวลาการปลูกกระเทียม การเก็บเกี่ยวกระเทียม และการนำผลผลิตออกจำหน่าย

ขั้นตอนการปลูก	เดือน							
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.
1.กระเทียมคอ								
เริ่มปลูก	→							
เก็บเกี่ยว			→					
ผลผลิตมีการนำออกจำหน่าย						→		
2.กระเทียมปี								
เริ่มปลูก	→							
เก็บเกี่ยว			→					
ผลผลิตมีการนำออกจำหน่าย						→		

การตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในพื้นที่ตำบลแสนไห ส่วนใหญ่จะใช้วิธีการขายโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง โดยจะมารับซื้อที่สวนเอง ซึ่งใช้วิธีการขายแบบชั่งน้ำหนักเป็นกิโลกรัม และขายต่อให้พ่อค้าในตัวเมืองเชียงใหม่ หรือขายต่อไปยังตลาดปลายทางที่กรุงเทพมหานคร ส่วนราคาของกระเทียมที่ผลิตได้ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ออกมาในแต่ละปี ว่ามากหรือน้อยกับความต้องการของตลาด โดยในปีที่มีผลผลิตออกมามากจนล้นตลาดจะทำให้ราคาระเทียมตกต่ำ จะเป็นภาระให้ทางรัฐบาลต้องมีนโยบายในการช่วยเหลือเกษตรกร ดังนั้นการคาดการณ์ราคาระเทียมของเกษตรกรในแต่ละปีจึงทำได้ยาก

การส่งเสริม

สำนักงานเกษตรอำเภอเวียงแหงได้จัดให้เจ้าหน้าที่วิชาการเกษตรออกไปให้ความรู้กับเกษตรกร โดยผ่านศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล โดยปกติจะออกห้องที่ประมาณเดือนละ 1 ครั้ง ส่วนใหญ่จะให้ข้อมูลเกี่ยวกับพันธุ์ที่ปลูก การใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืชที่เหมาะสม การรักษาดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ในกาลปลูกพืชได้ตลอดปีในที่ดินผืนเดิม

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับกระเทียม

กระเทียมมีชื่อเรียกภาษาอังกฤษว่า “การ์ลิก (garlic)” อยู่ในวงศ์ Alliacea ปัจจุบันถือว่ากระเทียมเป็นพืชอาหารและพืชผักเศรษฐกิจที่มีความสำคัญไม่น้อย เพราะความต้องการบริโภคกระเทียมมากขึ้นเนื่องจากการเพิ่มของประชากรและกระเทียมนั้นเป็นพืชที่มีประโยชน์ในหลายด้าน กระเทียมมีดัวและสารประกอบมากมายเช่น สารอัลลิอิน อัลลิเนส อัลลิซิล เป็นสารที่ช่วยในการป้องกันและรักษาโรคบางชนิดได้ ในเซลล์ของกลีบกระเทียมมีทั้งอัลลิซินและอัลลิเนสอยู่ด้วยกัน แต่แยกกันอยู่คนละช่อง มีฤทธิ์ในการป้องกันและทำลายแบคทีเรีย (ปาริชาติ สักกะทำนุ, 2542; ธวัช ลวะเปารยะ, 2543) ช่วยในการลดปริมาณคอเลสเตอรอลในเลือด ช่วยไม่ให้ไขมันไปเกาะผนังหลอดเลือด ช่วยให้หลอดเลือดแข็งตัวได้ยาก และยังป้องกันไขมันที่ล่องลอยอยู่ในกระแสเลือด อุดตันเส้นเลือดเล็ก ๆ ในสมองและหัวใจ (นันทวัน บุญยะประภัศร, 2529; ปาริชาติ สักกะทำนุ, 2542)

ประโยชน์ของกระเทียม

1. รักษาวัณโรค โดยนักวิจัยชาวอินเดียรายงานว่า สารสกัดจากกระเทียมสามารถหยุดยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อที่เป็นสาเหตุของวัณโรค ได้แก่ Mycobacterium Tuberculosis จึงใช้รักษาวัณโรคได้ แต่ต้องใช้น้ำกระเทียมที่มีความเข้มข้นสูง
2. ใช้เป็นยาขับเหงื่อ ปัสสาวะ ขับเสมหะ
3. ลดความดันโลหิตสูงเนื่องจากสารชนิดหนึ่งชื่อซีอี สารนี้ไม่ใช้น้ำมันเหมือนสารอื่นๆ แต่เป็นสารที่ละลายน้ำได้ดี ไม่มีสีและกลิ่น
4. ป้องกันผนังหลอดเลือดหนาและแข็งตัวโดยกระเทียมไปยับยั้งสารชื่อ ทรอมโบเรซิน บี2 เป็นสารหนึ่งที่ทำให้เลือดจับตัวเป็นก้อนและในประเทศอังกฤษได้ทดลองใช้น้ำมันชื่อ Mythyl Allyl Trisulphide สกัดจากกระเทียมสามารถห้ามไม่ให้เกร็ดเลือดแข็งตัวและเป็นลิ่มได้ การกินกระเทียมสดๆ สามารถห้ามการรวมตัวและการเปลี่ยนแปลงรูปร่างของเกร็ดเลือดในร่างกายได้
5. รักษาโรคไขข้อและไขข้อใหญ่ เนื่องจากในกระเทียมมีสารพวกซัลไฟด์ และไคซัลไฟด์ เมื่อรวมตัวกับสารในเซลล์ของไวรัสทำให้เชื้อไวรัสหยุดการทำงานและการเจริญเติบโต บรรเทาอาการไขข้อใหญ่ เจ็บคอ และยังทำให้จมูกโล่งด้วย
6. แก้โรคหืดและโรคหลอดลมได้ โดยน้ำมันของกระเทียมจะดูดซึมเข้ากระแสโลหิตแล้วถูกขับออกมาทางปอดและเยื่อเมือกของหลอดลม น้ำมันนี้จะแสดงฤทธิ์ของการยับยั้งเชื้อและลดอาการเกร็งของกล้ามเนื้อหลอดลม
7. แก้โรคอาหารไม่ย่อย เนื่องจากการกินอาหารเร็วไปเคี้ยวอาหารไม่ละเอียดพอ เนื่องจากในกระเทียมมีสารเมอร์แคปแทน ช่วยทำให้อาหารดูดซึมได้ง่ายขึ้น
8. รักษาโรคพยาธิเข็มหมุดโดยใช้ในรูปของยาสวนทวารหนักก่อนนอนทุกคืน ติดต่อกันนาน 1 สัปดาห์ ยาสวนเตรียมได้โดยใช้ยาบท 90 กรัม เติมน้ำเดือดแล้วตั้งทิ้งไว้ให้เย็น ประมาณ ¼ ลิตร ทิ้งไว้ 24 ชั่วโมง กรองแล้วนำมาใช้
9. ช่วยให้อินซูลินบี1 เข้าสู่ร่างกายได้ดีโดยไม่ถูกทำลาย เนื่องจากสาร allcin ในกระเทียมสามารถรวมตัวกับอินซูลินบี1 ได้โดยปกติจะถูกทำลายได้ง่ายเป็น allithiamine มีความคงตัวดีกว่าเมื่อเข้าสู่ร่างกายจะแตกตัวเป็นวิตามินบี 1 ถูกดูดซึมเข้าร่างกาย
10. เพิ่มการละลายของ fibrin ป้องกันไม่ให้เกิดโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายอย่างเฉียบพลันและเส้นเลือดไปเลี้ยงหัวใจอุดตัน

11. สำหรับการบริโภคกระเทียมดองในน้ำผึ้ง น้ำส้ม หรือน้ำซีอิ้ว มีค่าเหมือนกับกระเทียมสดทุกประการ เพราะการดองจะไม่ทำให้เอนไซม์ Allinase ถูกทำลายนอกจากนี้ยังช่วยลดการระคายเคืองต่อกระเพาะอาหารและลำไส้ได้

แต่อย่างไรก็ดีไม่ควรบริโภคกระเทียมมากเกินไป ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายต่อร่างกายได้เพราะทำให้เกิดอาการระคายเคืองสูง ต่อกระเพาะอาหารได้ โดยเฉพาะคนที่ เป็นโรคกระเพาะอาหารอยู่แล้วเนื่องจากกระเทียมสดมีสาร allicin ซึ่งมีฤทธิ์กระตุ้นให้ร่างกายหลั่งน้ำย่อยที่สำคัญๆ ในกระเพาะอาหารหลายชนิด ดังนั้นคนที่แพ้หรือคนที่ เป็นโรคกระเพาะ จึงไม่ควรรับประทานกระเทียมมากเกินไป หากมีอาการคลื่นไส้และปวดท้อง ควรรับประทานน้อยลงนอกจากนี้ยังมีผลอื่นๆต่อร่างกายเช่น ทำให้ร่างกายมีเม็ดเลือดแดงน้อยลงเพราะสาร allicin ไปทำลายเม็ดเลือดแดงให้แตกออก ทำให้ตับทำงานไม่เต็มที่เนื่องจากสาร allicin ไปยับยั้งการทำงานของสารบางตัวในตับ ทำให้ตับทำงานได้ไม่เต็มที่ การรับประทานกระเทียมมากๆ มีผลต่อม่านตาทำให้ตาสู้แสงแดดจ้าไม่ได้ และคลื่นที่เกิดขึ้นจากการเผากระเทียมสามารถไปกระตุ้นระบบประสาททำให้เสียชีวิตได้

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของกระเทียม

กระเทียมเป็นพืชล้มลุก ใบเลี้ยงเดี่ยวในตระกูล อะมาริลลิเดซีอี (Amaryllidaceae) เช่นเดียวกับหอมหัวใหญ่ หอมแดง หอมแบ่ง กุยช่าย และกระเทียมใบ มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Allium sativum* Linn. มีชื่อภาษาอังกฤษว่า Common Garlic หรือ Allium สำหรับในประเทศไทยมีการเรียกชื่อแตกต่างกันไปในแต่ละภาค คือภาคกลางเรียก “กระเทียม” ภาคเหนือเรียก “หอมขาว” ภาคตะวันออกเฉียงเหนือเรียก “หอมเทียม” และภาคใต้เรียกว่า “หัวเทียม” ซึ่งมีลักษณะทางพฤกษศาสตร์ดังนี้

1. ลำต้น ลำต้นของกระเทียมเป็นลำต้นแปรรูปมีลักษณะเป็นหัว แต่ละหัวมีกลีบหลายกลีบเรียงซ้อนกันเป็นชั้นๆ แต่บางพันธุ์แต่ละหัวมีเพียงกลีบเดียวหรือที่เราเรียกว่า “กระเทียมโทน” แต่ละกลีบจะมีเปลือกหรือกาบหุ้มโดยรอบและสามารถแยกออกจากหัวเป็นอิสระได้ กลีบหนึ่งๆ สามารถนำไปปลูกได้ 1 ต้น หรือ 1 หัว เป็นอย่างน้อยและหัวหนึ่งๆจะมีเปลือกนอกหุ้มกลีบเหล่านั้นไว้อีกชั้นหนึ่ง ซึ่งมีหลายสีแตกต่างกันไปตามพันธุ์ เช่น ขาว ชมพู หรือม่วง รูปทรงของหัวมีหลายแบบตั้งแต่ทรงกลมเป็น กลมรี กลมสูง และขนาดของหัวแตกต่างกันไปตามพันธุ์และสภาพพื้นที่เพาะปลูก ส่วนล่างของหัวมีลักษณะเป็นแผ่นสีขาวขุ่น เป็นที่เกิดของรากฝอยและทุกๆส่วนของลำต้นจะเกิดบนแผ่นนี้ เมื่อกระเทียมแก่จะมีแกนแข็งเจริญออกมาจากส่วนกลางของหัว

2. ราก รากกระเทียมเป็นระบบรากฝอย ส่วนใหญ่จะแผ่กระจายหาอาหารบริเวณผิวดิน และลึกไม่เกิน 10-12 นิ้ว

3. ใบ คือ ส่วนที่อยู่เหนือผิวดินหรือหัวกระเทียมและจัดว่าเป็นลำต้น ประกอบด้วยก้านใบและแผ่นใบ ใบมีรูปร่างแบนยาว จำนวนของใบและการเจริญเติบโตมีประมาณ 14-16 ใบ ต่อ 1 ต้น ลักษณะการเรียงตัวของใบ ขนาดและลักษณะของใบ ในช่วงที่กระเทียมไม่แก่ จะช่วยบอกถึงกระเทียมพันธุ์ต่างๆได้

4. ดอกและเมล็ด ดอกกระเทียมมีสีม่วงออกดอกประมาณเดือนกรกฎาคม ส่วนเมล็ดก็สามารถขยายพันธุ์ได้เช่นเดียวกับกลีบ แต่การปลูกกระเทียมในประเทศไทยมักจะไม่นับการออกดอกและติดเมล็ด

ชนิดพันธุ์ของกระเทียม

ภาคเหนือนิยมปลูกพันธุ์พื้นเมืองเชียงใหม่ เชียงรายและพม่า ส่วนภาคตะวันออกเฉียงเหนือนิยมปลูกพันธุ์พื้นเมืองศรีสะเกษ และภาคกลางนิยมปลูกพันธุ์บางช้าง และพันธุ์จีน หรือได้หวั่นพันธุ์ที่ปลูกในประเทศไทย สามารถแบ่งได้ตามอายุการแก่เก็บเกี่ยวได้ ดังนี้

1. พันธุ์เบาหรือพันธุ์พื้นเมืองดั้งเดิม หรือเรียกว่ากระเทียมคอในภาคเหนือ มีลักษณะหัวเล็ก กลีบโต มีจำนวนกลีบต่อหัวน้อย แต่กลีบมีขนาดเท่ากัน เนื้อมีสีขาว มีรสและกลิ่นฉุนจัด มีลำต้นสูง สีของหัวกระเทียมเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมตั้งแต่ขาวอมชมพู ขาวอมม่วง หรือสีขาว อายุแก่เก็บเกี่ยวประมาณ 75-90 วัน เช่น พันธุ์พื้นเมือง ศรีสะเกษ เป็นต้น

2. พันธุ์กลาง ในพันธุ์นี้มีลำต้นเตี้ยกว่าพันธุ์เบา หัวโตกว่าพันธุ์เบา กลีบมีขนาดแตกต่างกันมากเรียงซ้อนกันอยู่ กลีบชั้นนอกจะโตกว่ากลีบชั้นในเรียงตามลำดับ และกลีบชั้นในสุดมีลักษณะเล็กมาก กลีบชั้นนอกของพันธุ์นี้มีลักษณะใกล้เคียงกับพันธุ์เบาอายุแก่เก็บเกี่ยวประมาณ 90-120 วัน นิยมปลูกมากในภาคเหนือ เช่นพันธุ์พื้นเมืองเชียงใหม่ เป็นต้น

3. พันธุ์หนัก หรือเรียกว่าพันธุ์จีน ลักษณะของลำต้นใกล้เคียงกับพันธุ์กลางแต่ละลูกของพันธุ์นี้มีขนาดใหญ่กว่า หัวโตกว่า กลีบมีขนาดโตแต่จำนวนกลีบต่อหัวมีน้อย กลีบเรียงเป็นชั้นซ้อนกันอยู่และมีปริมาณน้อยกว่าพันธุ์กลางน้ำหนักดี กลิ่นไม่ค่อยฉุน และลักษณะสำคัญของพันธุ์นี้เป็นพันธุ์ที่ชอบอากาศเย็นกว่ากระเทียมพันธุ์เบา อายุแก่เก็บเกี่ยวประมาณ 150 วัน เช่น พันธุ์จีน หรือได้หวั่น เป็นต้น

แหล่งเพาะปลูกกระเทียม

กระเทียมสามารถเพาะปลูก ได้เกือบทุกภาคของประเทศแต่เหมาะที่จะปลูกในแปลงที่เป็นดินร่วน หรือระบายน้ำได้ดี และมีอุณหภูมิ อากาศค่อนข้างหนาวเย็น เป็นระยะเวลา ยาวนานหลายเดือน ดังนั้นบริเวณเพาะปลูกกระเทียมที่สำคัญของไทย ส่วนใหญ่จึงอยู่ทาง ภาคเหนือตอนบน ที่สำคัญได้แก่จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน เชียงราย แม่ฮ่องสอน พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง และอุตรดิตถ์ นอกจากนี้ มีเพาะปลูกข้างทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น ศรีสะเกษ และ บุรีรัมย์

สภาพดิน ฟ้า อากาศ ที่เหมาะสมกับการปลูกกระเทียม

กระเทียมเป็นพืชที่ชอบดินร่วนปนทราย ที่มีความอุดมสมบูรณ์และมีการระบายน้ำ ได้ดี ชอบอากาศเย็น ความชื้นในอากาศปานกลาง อุณหภูมิที่เหมาะสมแก่การเจริญเติบโตและลงหัว คือประมาณ 12 – 18 องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงกว่า 22 องศาเซลเซียส กระเทียมจะลงหัวเร็วเกินไปทำให้ขยายหัวไม่โต โรคและแมลงรบกวน คุณภาพของพันธุ์ก็เสื่อมลงด้วย ภาคเหนือเป็น ภาคที่มีดิน ฟ้า อากาศที่เหมาะสมมากกว่าภาคอื่นๆ มีความเย็นมากพอตามความต้องการของการ ปลูกกระเทียม

ฤดูกาลปลูกกระเทียม

การเพาะปลูกกระเทียมส่วนใหญ่ จะปลูก 2 ช่วง คือ

1. เพาะปลูกช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน และเก็บเกี่ยวเดือนมกราคมถึง เดือนกุมภาพันธ์ อายุประมาณ 75-90 วัน กระเทียมรุ่นนี้เรียกว่ากระเทียมดอ หรือกระเทียมเบา นิยม ใช้ทำกระเทียมดอง ไม่สามารถเก็บไว้ได้นาน เพราะฝ่อเร็ว

2. เพาะปลูกช่วงเดือนธันวาคมถึงเดือนมกราคม หลังการเก็บเกี่ยวข้าวและเก็บ เกียวเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน อายุประมาณ 90-120 วัน เรียกว่ากระเทียมปี ใช้ทำกระเทียมแห้ง เพราะสามารถเก็บไว้ได้นาน

ระยะการปลูกกระเทียม การเก็บเกี่ยว และระยะเวลาในการออกสู่ตลาดของกระเทียมแต่ละชนิด สามารถแบ่งเป็นระยะเวลา

การปลูกกระเทียม

การเตรียมดิน

ดินที่เหมาะสม สำหรับการปลูกกระเทียม ควรเป็นดินที่ร่วนซุย ระบายน้ำได้ดี ถ้าหากเป็นกรดจัดจะทำให้กระเทียมไม่เจริญ ควรใส่ปูนขาวก่อนปลูกอย่างน้อย 15 วัน เพื่อปรับดินให้เป็นกรดอ่อน ๆ (pH 5.5-6.8) ก่อนไถควรวนปุ๋ยคอกก่อนประมาณ 4 ตันต่อไร่ ถ้าเป็นดินเหนียว ควรใช้ไถบุกเบิกก่อนพรวน ถ้าเป็นดินร่วนใช้เฉพาพรวนและยกแปลงเพื่อการให้น้ำและระบายน้ำได้ดีการเตรียมดินจะช่วยทำให้กระเทียมลงหัวดี และควรเตรียมแปลงปลูกขนาดกว้าง 1 – 2.5 เมตร ความยาวตามพื้นที่ปลูกระยะห่าง ระหว่างแปลง (ทางเดินหรือร่องน้ำ) ควรกว้าง 50 ซม.

ก่อนทำการเพาะปลูกควรใส่ปูนขาวก่อนอย่างน้อย 15 วัน และก่อนลงมือเตรียมดินควรใส่ปุ๋ยคอกก่อน เพื่อจะทำให้ดินร่วนและมีสภาพดินดีขึ้น และในการเตรียมดินนั้นจะมีลักษณะแตกต่างไปตามชนิดของดินและท้องที่ดังนี้

1. การปลูกแบบยกแปลง การเตรียมดินแบบนี้มักนิยมใช้ในท้องที่ที่มีการระบายน้ำได้ดี มีน้ำน้อย ต้องใช้น้ำอย่างประหยัด เช่นดินเหนียวแบบภาคกลางเป็นต้น การเตรียมในการปลูกแบบยกแปลงนี้มีการเตรียมดินได้ 2 วิธีคือ

1.1 แบบขุดเตรียมดินทั้งผืน โดยใช้แรงคนขุดหรือเครื่องทุ่นแรงก็ได้เสร็จแล้วจึงยกแปลงมีร่องน้ำอยู่ข้างแปลง วิธีนี้เสียค่าเตรียมดินมากกว่าวิธีปลูกแบบไม่ยกแปลง

1.2 แบบขุดเฉพาะร่องน้ำ วิธีนี้ไม่ขุดดินทั้งแปลง แต่จะขุดจากส่วนที่เป็นร่องน้ำมาเกลี่ยบนผิวแปลง

2. การปลูกแบบไม่ยกแปลง ส่วนใหญ่เป็นการเตรียมดินทั้งผืนแล้วปลูกเต็มพื้นที่แล้วจึงคลุมด้วยฟางข้าว วิธีนี้มักใช้กับดินร่วนหรือดินร่วนปนทราย ในแหล่งที่มีน้ำอุดมสมบูรณ์ และมีการระบายน้ำได้ดี ในที่ดินดังกล่าวนี้ การให้น้ำจะปล่อยให้น้ำท่วมแปลงแล้วทิ้งไว้สักครู่แล้วจะซึมหายไปหมดหรือจะมีการระบายน้ำช่วยก็ได้

การเตรียมพันธุ์ปลูก

เนื่องจากพันธุ์กระเทียมมักจะมีราคาแพงในช่วงฤดูการเพาะปลูก ดังนั้นเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมอยู่แล้วจึงกันกระเทียมไว้ส่วนหนึ่งเพื่อใช้ในการทำพันธุ์ปลูกในปีต่อไป

การเลือกพันธุ์จะเลือกกระเทียมที่แก่จัดมีคุณภาพดี ไม่ฝ่อ ไม่ควรแกะให้กลีบหลุดเพราะจะทำให้เชื้อราเข้าไปได้แล้วนำไปเก็บไว้ในที่เย็น โดยทั่วไปแล้วมักจะใช้กลีบที่มี

ขนาดโตซึ่งได้แก่กลีบที่อยู่ภายนอกหวักระเทียมเท่านั้น ส่วนกลีบที่อยู่ด้านในนั้นมีขนาดเล็กจะไม่นิยมเอามาปลูกเพราะจะงอกได้ไม่ดี

วิธีการปลูกกระเทียม

ในการปลูกกระเทียมควรสูบน้ำเข้าร่องน้ำใช้ภาชนะวิดน้ำสาบบนหลังร่องให้เปียก และนำเอากลีบกระเทียมพันธุ์ที่ได้แกะกลีบเตรียมไว้มาจิ้มลงบนแปลงดินโดยใช้ระยะปลูกระหว่างแถวและระหว่างต้น 10 x 10 เซนติเมตร หรือ 15 x 15 เซนติเมตร ในลักษณะการจิ้มกลีบกระเทียมลงไปนั้น จะต้องนำส่วนที่เป็นรากลงไปบนดินที่เปียกชุ่ม เสร็จแล้วใช้ฟางข้าวคลุมแปลง การคลุมฟางข้าวนอกจากจะเป็นการรักษาความชุ่มชื้นในดินแล้วยังป้องกันวัชพืชขึ้นรบกวนอีกด้วย เมื่อคลุมฟางข้าวเสร็จแล้ววิดน้ำรดบนแปลงอีกครั้งให้ดินและกลีบกระเทียมชุ่มชื้น

กระเทียมปลูกโดยใช้กลีบ

ซึ่งประกอบเป็นหัว นิยมใช้กลีบนอกปลูก เนื่องจากกลีบนอกมีขนาดใหญ่ จะให้กระเทียมที่มีหัวใหญ่และผลผลิตสูง การนำกระเทียมไปปลูกในฤดูฝน จะทำให้กระเทียมงอกไม่พร้อมกัน โตไม่สม่ำเสมอ

ขนาดของกลีบ

จะมีอิทธิพลหรือความสำคัญ ต่อการลงหัวของกระเทียม จากการศึกษาพบว่าพันธุ์ที่มีกลีบใหญ่ ถ้าหากใช้กลีบขนาดกลางปลูกจะทำให้ผลผลิตสูง พันธุ์ที่มีกลีบขนาดเล็ก ถ้าใช้กลีบใหญ่ที่สุดปลูกจะให้ผลผลิตสูงปกติกลีบที่มีน้ำหนัก 2 กรัม จะให้ผลผลิตสูง

การดูแลรักษา

1. การให้น้ำ เนื่องจากกระเทียมเป็นพืชที่ต้องการน้ำมากในการเพาะปลูก ซึ่งในแปลงที่ปลูกกระเทียมนี้ จะต้องรักษาความชื้นให้เพียงพออยู่เสมอ แต่ไม่ถึงกับแฉะ คือ แค่พอให้ความชุ่มชื้นและการที่ใช้ฟางข้าวคลุมแปลงกระเทียมนี้ ก็เป็นทางหนึ่งที่ช่วยรักษาความชุ่มชื้นในดิน ซึ่งในการปลูกครั้งแรกนั้นต้องรดน้ำให้ชุ่ม แต่การรดน้ำครั้งต่อไปเมื่อไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของดิน ในการนี้ต้องสังเกตว่าไม่ให้ดินแห้งเกินไป โดยปกติแล้วจะรดน้ำประมาณ 3-4 วัน ต่อครั้ง จนกระทั่งกระเทียมมีอายุเข้าเดือนที่ 3 เริ่มให้น้ำน้อยลงเหลือประมาณ 10-14 วันต่อครั้ง และเมื่ออายุได้ 100 วัน ให้งดการให้น้ำ มิฉะนั้นจะทำให้กระเทียมออกดอกและเสียน้ำหนัก

2. การคลุมดิน หลังปลูกกระเทียมควรคลุมดินด้วยฟางข้าวแห้ง เศษหญ้าแห้ง หรือเศษวัสดุที่สามารถผุพังเน่าเปื่อยอื่น ๆ ทั้งนี้เพื่อควบคุมวัชพืชที่จะมีขึ้นในระยะแรก รักษาความชื้นในดิน ประหยัดในการให้น้ำและลดอุณหภูมิลงในเวลากลางวัน ทำให้กระเทียมสามารถเจริญเติบโตได้ดี

3. การใช้ปุ๋ย การให้ปุ๋ยแก่ต้นกระเทียมนั้นมี 2 ช่วง คือ ช่วงเตรียมดินก่อนทำการเพาะปลูกควรใส่ปุ๋ยคอกประมาณ 1,600 กิโลกรัมต่อไร่ เพื่อให้ดินร่วน การงอกและการแตกกอได้ดียิ่งขึ้น เมื่อทำการปลูกเสร็จแล้ว ก่อนรดน้ำควรใส่ปุ๋ยเคมีประมาณ 80 กิโลกรัมต่อไร่ควรมีสัดส่วนของไนโตรเจนเท่ากับ 1 ส่วน ฟอสฟอรัส 1 ส่วน และโปแตสเซียม 2 ส่วน เช่น ปุ๋ยสูตร 10-10-15, 13-13-21 เป็นต้น อัตราประมาณ 50-100 กก./ไร่ ขึ้นอยู่กับความอุดมสมบูรณ์ของดิน โดยแบ่งใส่ 2 ครั้ง คือ ครั้งแรกใส่เป็นปุ๋ยรองพื้นตอนปลูก แล้วพรวนกลบลงในดิน ปริมาณครึ่งหนึ่งและใส่ครั้งที่ 2 ใส่แบบหว่านทั่วแปลง เมื่ออายุประมาณ 30 วันหลังปลูก ควรใช้ปุ๋ยเสริมไนโตรเจน เช่น ปุ๋ยยูเรีย แอมโมเนียมซัลเฟต เป็นต้น เพื่อเร่งการเจริญเติบโตในระยะแรก อัตราประมาณ 25-30 กก./ไร่ เมื่ออายุประมาณ 10-14 วันหลังปลูก

4. การกำจัดวัชพืช มีความสำคัญอย่างมากเพราะวัชพืชนี้จะไปแย่งอาหารและน้ำจากต้นกระเทียม ทำให้กระเทียมโคช้า กระเทียมเป็นพืชที่มีรากตื้น ดังนั้นควรกำจัดวัชพืชในระยะที่วัชพืชเริ่มงอก ถ้าหากปล่อยทิ้งไว้ นอกจากจะแย่งน้ำอาหารและแสงแดดจากกระเทียมแล้ว เมื่อถอนจะทำให้รากของกระเทียมกระเทือนทำให้ชะงักการเจริญเติบโต หรือทำให้ต้นเหี่ยวตายได้ ฉะนั้นเมื่อวัชพืชมี ขนาดใหญ่ควรใช้มีดหรือเสียมมือเล็ก ๆ แซะวัชพืชออก ส่วนสารเคมีกำจัดวัชพืชที่เกษตรกรในบ้านเรานิยมใช้กันมากคืออะลาไค (ชื่อการค้า = แอสโซ) อัตรา 0.36-0.45 กก./ไร่ (ของเนอียาบริสุทธิ) โดยพ่นคลุมดินหลังปลูกก่อนที่กระเทียมและวัชพืชงอก นอกจากนี้ยังใช้ยาพาราควอต (ชื่อการค้า = กริมม็อกโซน) พ่นตามร่องน้ำระหว่างแปลงทุกครั้งหลังจากให้น้ำ

5. โรคและแมลง โรคของกระเทียม สามารถติดต่อทางพันธุ์ที่นำมาปลูก ดังนั้น การคัดเลือกพันธุ์ที่ปราศจากโรค หรือหลีกเลี่ยงการปลูกกระเทียมในที่ๆ เป็นโรคมามาก่อนจะช่วยลดอันตรายจากโรคได้มาก โดยมากโรคกระเทียมเกิดขึ้นแพร่หลายในระยะฝนตกชุก โรคและแมลงที่เกิดกับกระเทียมที่สำคัญ และเป็นสาเหตุให้ผลผลิตลดลงมาก มีดังต่อไปนี้

5.1 โรคใบเน่า มีเชื้อรา เป็นสาเหตุ

ลักษณะอาการ เริ่มแรกจะมีแผลเกิดขึ้นบนใบกระเทียม ลักษณะเป็นจุดสีเขียวมืดและขยายออกไปเป็นแผลรูปยาวรี มองเห็นเป็นรอยบุ๋มเล็กน้อย ใบหนึ่ง ๆ อาจมีหลายแผลติดกัน จนใบแห้งและหักพับลงมา ทำให้ใบพืชไม่สามารถปรุงอาหารตามปกติได้ ถ้าเป็นใน

ระยะที่ลงหัว หรือหัวแก่จัด และเกษตรกรเก็บรักษาหัวนั้นไว้ เชื้อโรคนี้อาจจะไปแพร่ระบาดในโรงเก็บได้

การป้องกันกำจัด

- 1) เก็บส่วนใบที่เป็นแผลทิ้ง หรือเผาไฟ
- 2) พ่นสารเคมี เช่น ไดฟลูเทน หรือไดเทน-เอ็ม-45 ทุก 7 วัน ถ้าเป็นมาก ควรพ่นให้ถี่ขึ้นเป็น 3-5 วัน หรือเพิ่มความเข้มข้นของยาเป็น 2 เท่า

5.2 โรคใบจุดสีม่วง มีเชื้อรา เป็นสาเหตุลักษณะอาการ

เกิดกับใบกระเทียม เริ่มแรกจะมีแผลหรือจุดสีขาวก่อน และจะขยายใหญ่เป็นแผลรูปยาวรี สีน้ำตาลอ่อนหรือม่วง ขอบแผลสีน้ำตาลเข้มหรือเหลือง แผลมีทั้งขนาดใหญ่และเล็ก ในแต่ละใบอาจมีมากกว่า 1 แผล ทำความเสียหายแก่กระเทียมเช่นเดียวกับโรคใบเน่า และสามารถทำลายได้ทุกระยะการเจริญเติบโต มีการเก็บเกี่ยวก่อนกำหนด หัวกระเทียมที่ได้ไม่แก่จัด ไม่เหมาะที่จะใช้ทำพันธุ์ และทำให้ผลผลิตต่อไร่ลดลง

การป้องกันกำจัด คล้าย ๆ กับโรคใบเน่า และเฉพาะโรคชนิดนี้งดใช้ยากันราประเภทดูดซึมพวกเบนเลทนอกจากนี้ก็มีโรคราน้ำค้าง ราดำ หัวและรากเน่าคอดินและเน่าและเป็นต้น

แมลงที่สำคัญ

1) ไรขาวหรือไรหอมกระเทียม

ลักษณะอาการ เป็นแมลงตัวเล็ก ๆ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า ดูดกินน้ำเลี้ยงตามใบพืช ทั้งอ่อนและแก่ สามารถเจริญเติบโตและแพร่ขยายอย่างรวดเร็วในสภาพอากาศที่ค่อนข้างแห้งแล้งในช่วงเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ทำให้ใบและยอดอ่อนของกระเทียม มีอาการหงิกงอ ม้วนตัวแน่น ไม่คลี่ยาวเหยียดไป และจะระบาดรวดเร็วมากในไม่ช้า ใบก็จะเริ่มมีลายสีเขียวอ่อนและขาว จนในที่สุดเป็นสีเหลืองฟางข้าว และใบแห้งเหี่ยวคล้ายใบไหม้

การป้องกันกำจัด หมั่นตรวจดูแปลงกระเทียม ถ้าพบว่ากระเทียมแสดงอาการดังกล่าวให้รีบถอนทิ้ง- ฉีดพ่นยาฆ่าแมลงพวก พอสซ์ หรือโดกุไรออน ทุก 3 วันต่อครั้ง ประมาณ 4-5 ครั้ง จนแน่ใจว่าหยุดลุกลาม จึงฉีดยาให้มีระยะห่างได้

2) เพลี้ยไฟหอม

ลักษณะอาการ ลำตัวขนาดเล็กยาว 1-1.2 มม. ตัวอ่อนสีน้ำตาลอ่อนถึงเขียว ตัวแก่สีเหลืองซีดถึงน้ำตาลอ่อน ทำลายกระเทียมโดยดูดกินน้ำเลี้ยงที่ใบ ทำให้เป็นจุดสีขาวซีด บางครั้งเป็นจุดลึกลงไปทำให้ใบซีดขาว และเหี่ยวแห้ง

การเก็บเกี่ยว

ลักษณะการแก่จัดของกระเทียม สามารถสังเกตได้ดังนี้

1. มีตุ่มหรือหัวขนาดเล็ก ๆ เกิดขึ้นที่ลำต้นของกระเทียมตั้งแต่ 1 ตุ่มขึ้นไป
2. ส่วนของยอดเจริญขึ้นมาหมดแล้ว และกำลังมีต้นดอกชูขึ้นมา
3. ใบกระเทียม เริ่มแห้งตั้งแต่ปลายใบลงมามากกว่า 30%
4. ใบ หรือต้นกระเทียม เอนหัก ล้มนอนไปกับพื้นดิน 25 % ขึ้นไป
5. ดอก หรือ โคนลำต้น บีบดูจะรู้สึกอ่อนนิ่ม

ถ้าพบลักษณะดังกล่าว ให้เริ่มถอนกระเทียมได้ ซึ่งจะมีอายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 100-120 วันหลังปลูก หรือเมื่อถึงระยะเวลาเก็บเกี่ยวใบจะแห้ง ถ้าเก็บเกี่ยวช้าเกินไปจะทำให้กลีบร่วงได้ง่าย และได้กระเทียมที่มีคุณภาพไม่ดี

วิธีเก็บเกี่ยวคือ ถอนและตากแดดในแปลงประมาณ 2-3 ชั่วโมง โดยวางสลับกันให้ใบคลุมหัวเพื่อป้องกันไม่ให้ถูกแสงแดด โดยตรง ตากไว้ 2-3 วัน ระวังอย่าให้ถูกฝนและน้ำค้างแรง ในเวลากลางคืน นำมาผึ่งลมในที่ร่มสักกระยะหนึ่ง ประมาณ 5-7 วัน ให้หัวและใบแห้งดี หลังจากนั้น นำมาคัดขนาดและมัดจุกตามต้องการ

การเก็บรักษากระเทียม

กระเทียม ที่มัดจุกไว้ นำไปแขวนไว้ในเรือนโรงเปิดฝาทิ้ง 4 ด้าน หรือใต้ถุนบ้านที่มีการถ่ายเทอากาศดี ไม่ถูกฝน หรือน้ำค้าง รวมทั้งแสงแดด ประมาณ 3-4 สัปดาห์ จะทำให้กระเทียมแห้งสนิท คุณภาพดี จึงนำลงมากองสุ่มรวมกันเพื่อเก็บรักษาหรือขายต่อไป กระเทียม หลังจากเก็บ 5-6 เดือน จะสูญเสียน้ำหนักไปประมาณ 30% ถ้าหากเก็บข้ามปีจะมีส่วนสูญเสีย 60-70%

การเก็บพันธุ์กระเทียมไว้ใช้เอง

เลือกคัดเอาหัวที่มีลักษณะรูปทรงของพันธุ์ดี สมบูรณ์ปราศจากโรคและแมลงทำลาย และแก่เต็มที่แล้ว โดยทั่วไปนิยมคัด หัวที่มีขนาดกลาง มีกลีบประมาณ 3-6 กลีบ นำมาผึ่งในที่ร่มจนแห้งดี ทำการมัดรวมกันแล้วแขวนไว้ในที่มีลมพัดผ่าน การถ่ายเท อากาศดี ไม่ควรแกะ

กระเทียมเป็นกลีบ ๆ ขณะเก็บรักษาเพราะจะทำให้ผลผลิตลดลง เมื่อแกะแล้วควรนำไปใช้ปลูกทันที

กระเทียมจะมีระยะพักตัวประมาณ 5-6 เดือน ถ้าสภาพอากาศเหมาะสม กระเทียมจะงอก ได้ตั้งแต่เดือน กันยายนเป็นต้นไป กระเทียมที่เก็บรักษาไว้ จะต้องนำปลูุกก่อนเดือน กุมภาพันธ์ถ้าหากไม่นำลงปลูกจะฝ่อเสียหาย หรือออกทั้งหมด

พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตที่กระเทียมในจังหวัดเชียงใหม่

พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตกระเทียมของเกษตรกรในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งแต่ฤดูกาลผลิต 2550-2553 ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงพื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตกระเทียมตั้งแต่ฤดูกาลผลิต 2550- 2553

ฤดูกาลผลิต	พื้นที่เพาะปลูก(ไร่)	ผลผลิตรวม(ตัน)
2548/2549	2,770	8,310
2549/2550	3,299	13,196
2550/2551	5,638	22,552
2551/2552	5,052	20,208
2552/2553	5,180	14,079

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ (2553)

ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องความต้องการ

ความหมายของความ ต้องการ

พจนานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2542 กล่าวถึง "ความต้องการ" ว่า หมายถึง ความอยากได้ ใคร่ได้หรือประสงค์จะได้ และเมื่อเกิดความรู้สึกดังกล่าวจะทำให้ร่างกายเกิดการขาดสมดุลเนื่องมาจากมีสิ่งรบกวนกระตุ้น มีแรงขับภายในเกิดขึ้น ทำให้ร่างกายไม่อาจอยู่นิ่ง ต้องพยายามดิ้นรน และแสวงหาเพื่อตอบสนองความต้องการนั้นๆ เมื่อร่างกายได้รับตอบสนองแล้ว ร่างกายมนุษย์ก็กลับสู่ภาวะสมดุลอีกครั้งหนึ่ง และก็จะเกิดความต้องการใหม่ๆ เกิดขึ้นมา ทดแทน วนเวียนอยู่ไม่มีที่สิ้นสุด

สุนันทา เลานันทน์ (2546:4) กล่าวว่า ความต้องการ หมายถึงความต้องการของมนุษย์ที่เป็นเครื่องกระตุ้นและเป็นแรงผลักดันให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา ในอันที่จะเป็นการปฏิบัติงานให้สำเร็จบนพื้นฐานความเชื่อหรือสมมติฐานว่า มนุษย์มีความต้องการ และพฤติกรรมของมนุษย์จากความ ต้องการ

กลมรัตน์ หล้าสุวรรณ (2524: 250) กล่าวว่าความหมายและความต้องการของมนุษย์ว่า หมายถึงสิ่งจำเป็นต้องได้รับเพื่อการดำรงชีวิตมนุษย์ ความต้องการนี้แบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือความต้องการทางร่างกาย (biological needs) และความต้องการทางด้านจิตใจ (psychological needs)

Kron (1971: 29 อ้างใน มนัสสินธ์ บุญยพรรณ, 2536: 26) ความต้องการเป็นความ ประสงค์ ความอยากได้ ความปรารถนา หรือขาดความสมดุล ช่วยกระตุ้นให้แต่ละบุคคลแสวงหา และดำเนินวิธีการเพื่อให้ได้มา ถ้าหากไม่ได้รับการตอบสนองที่เหมาะสม จะเกิดความขัดข้องใจ ไม่สามารถปรับตัวได้ หรืออาจทำให้ไม่อาจทำให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ดังนั้นความต้องการซึ่งเป็นสิ่งที่ บุคคลต้องการเพื่อดำรงชีวิตอยู่แต่

Marry and Salliven (1968 อ้างใน นงลักษณ์ โคตรชุม, 2538: 8) ได้ให้ความหมาย ของความต้องการไว้ว่า สิ่งที่ถูกสร้างขึ้นและใช้ทดแทนแรงผลักดันทำให้เกิดการกระทำ เกิดการ เรียนรู้ ความต้องการบางครั้งจะถูกกระตุ้นโดยตรงจากกระบวนการของสิ่งบางสิ่งภายในร่างกาย แต่ บ่อยครั้งก็จะอ่อนแรงลง

ยุทธวรรณ ภัทรเลาห (2533: 14) กล่าวว่าถึงความต้องการว่า คือสภาพที่บุคคลขาด สิ่งที่จะสนองตอบความพึงพอใจทั้งร่างกายและจิตใจ แต่ละบุคคลมีความต้องการแตกต่างกันตาม สภาพของตน และได้สรุปความต้องการไว้เป็นส่วนรวมดังนี้

1. ความต้องการเพื่อให้เกิดความพอใจทางสรีระหรือร่างกาย ได้แก่

- 1.1 การกินอาหารถูกปาก และท้องไม่เสีย
- 1.2 การพักผ่อนให้เพียงพอ
- 1.3 การไม่มีโรคภัยไข้เจ็บ
- 1.4 การตอบสนองทางเพศ

2. ความต้องการเพื่อให้เกิดความพอใจทางจิต หรือความรู้สึก ได้แก่

- 2.1 ควรได้รับความรักใคร่ ชอบพอ
- 2.2 การได้รับความสนุกสนาน เพลิดเพลิน
- 2.3 การมีที่พึ่งทางใจ เช่น ศาสนา ความดี ความเชื่อมั่นในตนเอง
- 2.4 การมีคนสนใจและเอาใจใส่และการเอาอกเอาใจ

3. ความต้องการที่จะได้รับความพอใจจากสังคม และสิ่งแวดล้อม ได้แก่

- 3.1 ความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน
- 3.2 ความมีอยู่มีกิน
- 3.3 การมีความสำคัญหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม
- 3.4 การได้รับข่าวสารข้อมูลเหตุการณ์ต่างๆ

ยุทธวรรณ ภัทรเลาห (2533: 14) ได้อ้างแนวคิดของ Knowles ซึ่งคล้ายกับ

ความหมายข้างต้นว่า ความต้องการของคนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ความต้องการทางด้านพื้นฐาน

- 1.1 ความต้องการทางด้านกายภาพ
- 1.2 ความต้องการในการเจริญงอกงาม
- 1.3 ความต้องการได้รับประสบการณ์ใหม่
- 1.4 ความต้องการด้านความรัก ความพอใจ
- 1.5 ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัย
- 1.6 ความต้องการได้รับการยอมรับ

2. ความต้องการทางการศึกษา ซึ่งหมายถึง ช่องว่างระหว่างความรู้ความสามารถของ

บุคคลในปัจจุบันกับความปรารถนาที่อยากจะให้มีอนาคต

Maslow (1943 อ้างใน พจน์ บุญเรือง, 2530: 22-23) ได้แบ่งระดับความต้องการของมนุษย์ตามลำดับความเป็นจริงพื้นฐานของชีวิตไว้ดังนี้

1. ความต้องการทางกายภาพ (physiological needs) คือความต้องการสิ่งจำเป็นพื้นฐานของชีวิต นับตั้งแต่ต้องการ อากาศ น้ำ อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค การพักผ่อนหลับนอน และต้องการสืบพันธุ์ให้ชีวิตคงอยู่ยืนนานเป็นสิ่งสำคัญ ก้าวตาย
2. ความต้องการความปลอดภัย (safety needs) คือ ความต้องการปกป้องคุ้มครองชีวิตให้มีความมั่นคงปลอดภัย ต้องการหลบหลีกภัยอันตราย ความสับสนวุ่นวาย ความล้มเหลว ความไม่แน่นอน ต้องการพ้นจากโรคภัยไข้เจ็บทั้งปวง ไม่อยากเจ็บป่วย ไม่อยากตาย อยากให้ชีวิตอยู่ในสภาพ
3. ความต้องการทางสังคม (social needs) คือความต้องการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ต้องการความรักความเห็นใจ ต้องการเป็นที่รักที่นิยมชมชอบของคนอื่น ต้องการเท่าเทียมกับคนอื่น ต้องการความทันสมัย อยากมีรสนิยมสูงแต่รายได้ต่ำ อยากเป็นหมู่เหล่า เป็นสังคมไม่แยกโดดเดี่ยวกลัวถูกทอดทิ้ง
4. ความต้องการความภูมิใจ (esteem needs) คือ ความต้องการเป็นของตนเอง ต้องการพึ่งพาตนเอง ต้องการให้ผู้อื่นยอมรับ ต้องการได้รับคำยกย่อง ต้องการได้รับเกียรติยศ ต้องการให้ผู้อื่นทำตาม อยากได้ความภูมิใจให้ตนเอง ไม่อยากได้รับการดูถูกเหยียดหยามกลัวคนอื่นไม่ยอมรับตน
5. ความต้องการสมปรารถนาในชีวิต (self actualization) คือความต้องการในทุกสิ่ง ที่คนปรารถนาที่คนพึงมี พึงได้ เป็นความต้องการทางปรัชญาและจิตวิทยา เช่น ความต้องการความสำเร็จ ความก้าวหน้า ต้องการพัฒนารูปแบบต่างๆ ให้คนมีพลัง มีอำนาจ มีความสมบูรณ์ แข็งแรง เฉลียวฉลาด ต้องการมีความรู้ความเข้าใจในชีวิตและโลก อยากสมปรารถนา และกลัวความเสื่อม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สมศักดิ์ สุริโย(2534: 4) ได้กล่าวถึงลักษณะของการบริการในงานส่งเสริมการเกษตรเป็นการสนับสนุนปัจจัยการผลิตที่จำเป็นบางอย่าง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เกษตรกรเกิดความต้องการที่จะดำเนินการผลิต เช่น พันธุ์สัตว์ ปุ๋ยเคมี สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เครื่องมือท่อนแรง เครื่องจักรกลการเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อให้เกษตรกรมีผลกำไรจากการประกอบอาชีพการเกษตรมากที่สุด เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องสามารถให้ข้อมูลต่างๆที่

เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจและเลือกปัจจัยการผลิตได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรจะต้องเป็นผู้บริการเกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ ตามขอบเขตและหน้าที่ เช่น ในกรณีที่เกษตรกรมาติดต่อที่สำนักงาน เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องพึงปฏิบัติให้การต้อนรับด้วยอัธยาศัยที่ดีงาม อำนวยความสะดวก รวดเร็ว ในกรณีที่ปฏิบัติตามความประสงค์ของเกษตรกรไม่ได้ ควรชี้แจงข้อขัดข้องอุปสรรคต่างๆด้วยความละมุนละม่อมหรืออาจกล่าวได้ว่าเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรพึงปฏิบัติต่อเกษตรกรเสมือนญาตินั่นเอง ในขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรสมควรจัดสำนักงานส่งเสริมการเกษตรให้เหมาะสมกับการบริการเกษตรกรด้วย เช่น สถานที่สะอาดเป็นระเบียบเรียบร้อยสวยงาม มีลักษณะของการเชื้อเชิญ มีการจัดน้ำดื่ม และสุขาไว้ตามสมควร มีป้ายบอกชื่อสถานที่ชัดเจนสังเกตง่าย จัดเจ้าหน้าที่ไว้บริการเมื่อเกษตรกรมาติดต่อและประการสำคัญควรจัดที่นั่งไว้สำหรับเกษตรกรที่มาติดต่ออย่างเพียงพอ และสะดวกสบาย

ในบางกรณี เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต้องบริการช่วยเหลือเกษตรกร เช่น บริการช่วยเหลือการป้องกันกำจัดศัตรูพืชในกรณีระบาดรุนแรงและกว้างขวาง เพื่อป้องกันมิให้มีการระบาดทำลายนั้นแพร่กระจาย

ศักดิ์ศรี คำหล้า (2548: 5) วิเคราะห์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอนพบว่ากระเทียมในจังหวัดแม่ฮ่องสอนส่วนมากเป็นการปลูกแบบดั้งเดิม ยังไม่ได้นำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการผลิตมากนัก ทำให้ผลผลิตต่อไร่ค่อนข้างต่ำ เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมส่วนใหญ่จะขายเป็นกระเทียมแห้ง ประกอบกับกระเทียมของจังหวัดแม่ฮ่องสอนผลผลิตจะออกสู่ตลาดช้า มีต้นทุนค่าขนส่งสูงมากกว่าจังหวัดอื่น ทำให้ราคาขายได้ค่อนข้างต่ำกว่าจังหวัดอื่นๆ เช่น จังหวัดเชียงใหม่ และจังหวัดลำพูน

สถานการณ์ด้านการตลาดในปี 2547/48 ช่วงต้นฤดูการมีแนวโน้มลดลงจากปีที่ผ่านมา เนื่องจากผลผลิตมีมากเกินความต้องการของตลาด ราคากระเทียมสด เกษตรกรขายได้ในราคา กก.ละ 5-5.50 บาท ตั้งแต่ช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน 2548 ส่วนกระเทียมแห้งใหญ่ โดยในช่วงต้นฤดูประมาณเดือนเมษายน 2548 เกษตรกรขายได้ในราคา กก.ละ 15-16 บาท และราคาปรับตัวสูงขึ้นในช่วงเดือนพฤษภาคม 2548 เป็น กก.ละ 17-18 บาท เนื่องจากมีโครงการแทรกแซงตลาดกระเทียมจังหวัดแม่ฮ่องสอน ฤดูการผลิตปี 2547/48 ซึ่งคณะกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรอันเนื่องมาจากผลิตผลการเกษตรระดับจังหวัด จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ปัญญลักษณ์ สุวรรณ (2548: 5) วิเคราะห์ผลกระทบจากเอฟทีเอ ต่อเกษตรกรพบว่า ปัญหาของผู้ปลูกหอมใหญ่และกระเทียมนั้นมีคล้ายคลึงกัน กล่าวคือหลังจากเปิดเขตการค้าเสรีแล้วราคาพืชผลตกต่ำลงอย่างมากแต่ยังดีที่สามารถขายพืชผลผลิตได้หมดไม่มีปัญหาในเรื่องจำหน่ายปัญหามีแต่เพียงราคาคต่ำไปมาก ต่ำกว่าราคาทุนที่เกษตรกรลงไป เช่น กระเทียมแห้งเคยขายได้

กิโลกรัมละ 20-25 บาท ปัจจุบันขายได้เพียง กก.ละ 12 บาท ส่วนหอมใหญ่นั้นเคยขายได้กิโลกรัมละ 15 บาท เหลือเพียง กก.ละ 6 บาท และราคายังต่ำลงไป ซึ่งราคาปัจจุบันทั้งหอมใหญ่และกระเทียมนั้นเกษตรกรอ้างว่าไม่คุ้มทุนทั้งๆ ที่ยังไม่ได้คำนวณค่าแรงงานของเกษตรกรลงไป

พวงทอง อารีโกเศศ (2544: 6) ทำการวิเคราะห์อุปทานกระเทียมของประเทศไทย ปี 2525/2526-2542/43 พบว่า ผลผลิตกระเทียมออกมาในช่วงระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน ทำให้ราคากระเทียมที่เกษตรกรขายได้ตกต่ำ ในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวซึ่งสามารถทำให้เกิดภาวะผลผลิตล้นตลาด ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาทางด้านราคาและนอกจากนี้ยังมีปัญหาด้านการตลาด คือ การเพิ่มศักยภาพการแข่งขันตลาดต่างประเทศทำได้ค่อนข้างจำกัด เนื่องจากต้นทุนการผลิตของประเทศไทยสูงกว่าและผลผลิตไม่เป็นที่นิยมของตลาดต่างประเทศ ซึ่งนิคมบริ โภคกระเทียมกลั่นจุนทำให้การส่งออกกระเทียมสดแช่เย็นในแต่ละปีไม่มากนักและการนำกระเทียมมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมยังมีอยู่น้อย เช่น กระเทียมผง ปัญหาที่พบตามอีกอย่าง คือ มีการลักลอบนำเข้ากระเทียมจากจังหวัดชายแดน กระเทียมที่ลักลอบนำเข้าจะมีราคาที่ถูกกว่า และผู้บริโภครู้สึกว่ากระเทียมหัวใหญ่ กลีบใหญ่ เปลือกหนา เก็บไว้บริโภคได้นานเป็นปีโดยไม่เน่าเสีย จึงทำให้กระเทียมที่ลักลอบนำเข้าคิดตลาดมากกว่ากระเทียมที่ผลิตได้ในประเทศ

ภาคสรุป

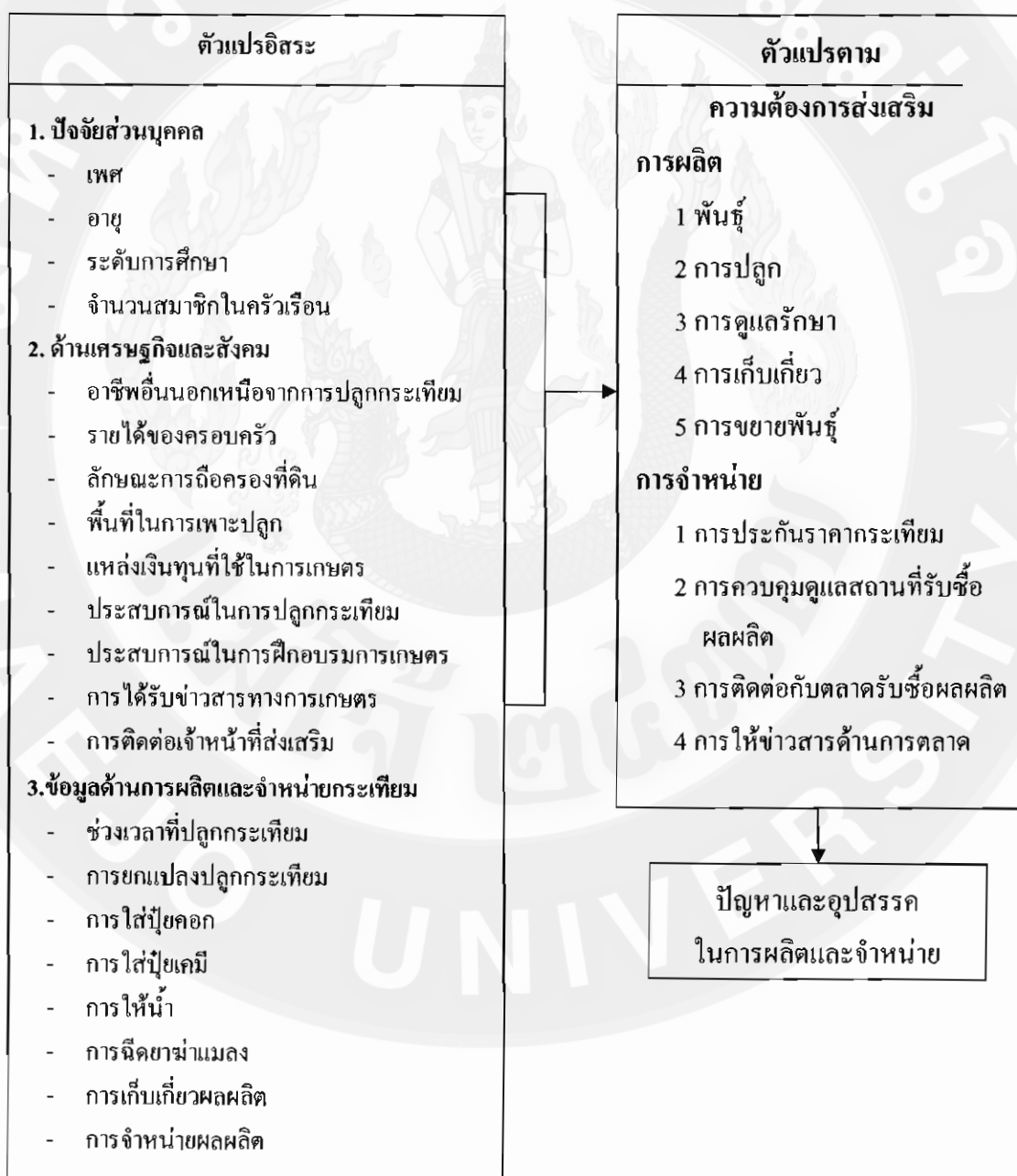
กระเทียมเป็นพืชผักเศรษฐกิจที่สำคัญที่สุดในภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย ซึ่งพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกกระเทียมมากที่สุดคือภาคเหนือ โดยพื้นที่ที่ทำการเพาะปลูกมากที่สุดในจังหวัดเชียงใหม่ คือ อำเภอเวียงแหง อำเภอแม่อาย อำเภอฝาง และอำเภอไชยปราการ เมื่อรัฐบาลไทยเปิดเสรีการค้ากับจีน นอกจากนั้นกระเทียมเป็นสินค้าที่ไม่สามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านเช่น จีน พม่า ลาว และกัมพูชาได้เนื่องจากต้นทุนการผลิตในประเทศไทยสูงกว่า ปัจจุบันการนำเข้ากระเทียมจากจีนเข้ามาในประเทศไทยมีเป็นจำนวนมาก จนก่อให้เกิดผลกระทบต่อเกษตรกร เกษตรกรในอำเภอเวียงแหงเป็นอำเภอหนึ่งที่ยังมีการปลูกกระเทียมเป็นจำนวนมาก โดยพื้นที่ในตำบลแสนไห ประชากรส่วนใหญ่ ทำนาข้าว ปลูกกระเทียม และปลูกพริก ซึ่งในแต่ละปีจะมีการซื้อขายและสร้างรายได้ให้ครัวเรือนเป็นจำนวนมาก และปัจจุบันรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้การสนับสนุนและแรงจูงใจให้คนไทยช่วยกันบริโภคกระเทียมไทย เพราะเมื่อเปรียบเทียบคุณภาพและรสชาติแล้วกระเทียมไทยมีรสเผ็ดร้อน กลิ่นหอมจุนกว่า ซึ่งช่วยในการดับกลิ่นคาวและชูรสอาหารได้เป็นอย่างดี เพราะถ้าความนิยมการบริโภคกระเทียมไทยลดลงเรื่อย ๆ ท้ายที่สุดกระเทียมไทยที่มากด้วยคุณภาพอาจจะสูญพันธุ์อาชีพเกษตรกร

ผู้ปลูกกระเทียมไทยอาจหายไปด้วย แต่เนื่องด้วยการแข่งขันมีมากขึ้น ทำให้เกษตรกรบางรายก็มีการปรับเปลี่ยนไปประกอบอาชีพอื่น หรือเปลี่ยนไปปลูกพืชชนิดอื่น แต่ก็ยังมีเกษตรกรอีกจำนวนมากที่ยังคงประกอบอาชีพปลูกกระเทียมต่อไป เนื่องจากเป็นอาชีพดั้งเดิมที่ดำเนินการมาตั้งแต่บรรพบุรุษ

ดังนั้น ด้วยเหตุนี้จึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งที่จะต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้เกิดการส่งเสริมการจำหน่ายและส่งเสริมการปลูกกระเทียม ตลอดจนแก้ไขปัญาและอุปสรรคในการผลิตและการจำหน่าย เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตและการจำหน่ายกระเทียมแก่เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมให้สามารถผลิตและจำหน่ายกระเทียมได้มีคุณภาพโดยไม่ขาดทุนและไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบจากกลุ่มพ่อค้าคนขาย และสามารถสร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

การวิจัยความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร
ตำบลแสนไห อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ สามารถกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยได้ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย

สมมุติฐานการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านกายภาพของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ลักษณะส่วนบุคคลทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ อาชีพอื่นนอกเหนือจาก การปลูกกระเทียม รายได้ของครอบครัว ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร ประสิทธิภาพในการปลูกกระเทียม ประสิทธิภาพในการฝึกอบรมการเกษตร การได้รับข่าวสารทางการเกษตร การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีการปลูกกระเทียมมากที่สุดในอำเภอเวียงแหง ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน ได้แก่ บ้านสันดวงดี บ้านสามปู บ้านม่วงปือก บ้านมหาธาตุ และบ้านปางป๋อ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมซึ่งมีความสำคัญต่อสภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกรในตำบลแสนไห

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยในครั้งนี้จึงได้กำหนดให้มีการสุ่มตัวอย่างเพื่อเป็นตัวแทนของเกษตรกร โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ใช้วิธีคำนวณเพื่อหาขนาดของกลุ่มประชากรตัวอย่างจากจำนวนประชากรทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกกระเทียม 194 ราย จากสูตรของ Yamane (1973: 725) อ้างใน บุญธรรม กิจปริดาบริสุทธิ (2535: 68) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95 เปอร์เซนต์ จากสูตร

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรทั้งหมด

e = ค่าคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง

$$N = 194$$

$$e = 0.05$$

$$n = \frac{194}{1 + 194(0.05)^2}$$

$$= 130.63$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เท่ากับ 131 ราย

ขั้นที่ 2 คำนวณกลุ่มตัวอย่าง จากครอบครัวเกษตรกรตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง ประกอบด้วย 5 หมู่บ้าน คือ บ้านสันควงดี บ้านสามปู บ้านม่วงป้อก บ้านมหาธาตุ บ้านปางป้อ จำนวน 131 ราย โดยการใช้วิธีสุ่มจากจำนวนครอบครัวเกษตรกรทั้งหมดที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกกระเทียมจาก 194 ราย โดยวิธีสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) ด้วยการจับฉลากแต่ละหมู่บ้านในแต่ละตำบลเนื่องจากประชากรในแต่ละหมู่บ้านมีจำนวนไม่เท่ากัน จึงจำเป็นต้องหาสัดส่วนของขนาดตัวอย่าง โดยขนาดของตัวอย่างจะเป็นสัดส่วนกับประชากรทั้งหมดตามสมการ (กัลยา วานิชปัญญา, 2548: 19) ดังนี้

$$n_i = \frac{N_i n}{N}$$

โดย	N	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N_i	=	ขนาดของประชากรในแต่ละกลุ่ม
	n	=	ขนาดของประชากรทั้งหมด
	n_i	=	ขนาดของตัวอย่างที่จะทำการสุ่ม

จากการคำนวณหาสัดส่วนขนาดตัวอย่างของประชากรใน หมู่บ้าน ทั้งหมด 194 ราย จะได้ขนาดของตัวอย่างในแต่ละกลุ่มประชากรดังนี้

ตาราง 3 จำนวนครอบครัวของเกษตรกรในแต่ละหมู่บ้าน และขนาดตัวอย่างครอบครัวของเกษตรกรที่จะทำการสุ่มตัวอย่างที่ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ปลูกกระเทียม

ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนครอบครัวเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนตัวอย่าง (ครัวเรือน)
ต้นดวงดี	50	34
สามปู	35	24
ม่วงป้อก	75	50
มหาธาตุ	20	13
ปางป้อ	14	10
รวม	194	131

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นตามแนวทางวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งได้แบ่งเนื้อหาออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม ของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งประกอบด้วย อาชีพอื่นนอกเหนือจาก การปลูกกระเทียม รายได้ของครอบครัว ลักษณะการถือครองที่ดิน พื้นที่ในการเพาะปลูก แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม ประสบการณ์ในการฝึกอบรมการเกษตร การได้รับข่าวสารทางการเกษตร การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม ข้อมูลด้านการผลิตกระเทียม ในด้านการผลิตและด้านการจำหน่าย

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคด้านการผลิตและด้านการจำหน่ายกระเทียม ของผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

การทดสอบเครื่องมือ

1. ทดสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) เพื่อหาความสอดคล้องของเนื้อหาของแบบสอบถาม (Questionnaires) ที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล โดยนำเอาแบบสอบถามไปเสนอก่อนอาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา รวมทั้งลักษณะการใช้ภาษาเพื่อนำไปแก้ไขปรับปรุงให้ถูกต้องที่สุด

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม (reliability) คือนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบแก้ไขปรับปรุงแล้ว โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 รายแล้วนำมาหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยวิธีของครอนบาค (Chronbach's method)

ผลจากการทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ถ้าได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานคือ ตั้งแต่ 0.70 ขึ้นไป แสดงว่าแบบสัมภาษณ์ที่ใช้สำหรับงานวิจัยครั้งนี้มีความเที่ยง น่าเชื่อถือ และให้ผลความแม่นยำ สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำข้อมูลที่รวบรวมได้จากแบบบันทึกและแบบสัมภาษณ์มา ถอดรหัส และวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย สำหรับสถิติที่ใช้ คือ

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของประชากร สังคม และเศรษฐกิจของเกษตรกร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยค่าสถิติร้อยละ (percentage) เพื่อแจกแจงความถี่และจัดลำดับค่าเฉลี่ยเลขคณิต (arithmetic means) เพื่อวัดความแนวโน้มเข้าสู่ส่วนกลางและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อวัดการกระจาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ใช้สถิติ เชิงพรรณนา (descriptive statistics) เพื่ออธิบายข้อมูล โดยใช้ค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) แบ่งออกเป็น 5 ระดับ และคำนวณหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Mean) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนระดับความต้องการดังนี้ คือ

คะแนน 5	หมายถึง มากที่สุด
คะแนน 4	หมายถึง มาก
คะแนน 3	หมายถึง ปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง น้อย

คะแนน 1 หมายถึง น้อยที่สุด

จากนั้นนำคะแนนที่ผู้ให้ข้อมูลระบุมาคำนวณหาค่าเฉลี่ย (Mean) โดยมีเกณฑ์ค่าคะแนนเฉลี่ยดังนี้

ต้องการมากที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21-5.00
ต้องการมาก	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.41-4.20
ต้องการปานกลาง	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.61-3.40
ต้องการน้อย	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81-2.60
ต้องการน้อยที่สุด	ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00-1.80

วิเคราะห์ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับระดับความพึงพอใจโดยใช้สถิติ Chi-square ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% สำหรับตัวแปรที่มีระดับการวัดเป็นมาตราแบบนามบัญญัติ (nominal scale) และใช้สถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment) สำหรับตัวแปรที่มีมาตราวัดในระดับอัตราส่วน (ratio scale) ดังสูตร

$$r = \frac{n(\sum xy) - (\sum x)(\sum y)}{\sqrt{n(\sum x^2) - (\sum x)^2} \sqrt{n(\sum y^2) - (\sum y)^2}}$$

เมื่อ	r	คือ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน
	n	คือ จำนวนกรณีศึกษา หรือจำนวนคู่ของข้อมูล
	$\sum xy$	คือ ผลรวมของผลคูณของ
	$\sum x$	คือ ผลรวมของค่า x
	$\sum y$	คือ ผลรวมของค่า y
	$\sum x^2$	คือ ผลรวมของค่า x ยกกำลัง 2
	$(\sum x)^2$	คือ ผลรวมของค่า x ทั้งหมดแล้วยกกำลังสอง
	$\sum y^2$	คือ ผลรวมของค่า y ยกกำลังสอง
	$(\sum y)^2$	คือ ผลรวมของค่า y ทั้งหมดแล้วยกกำลังสอง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การศึกษาค้นคว้าความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการผลิต และจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ความต้องการส่งเสริมด้านการจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและวิจารณ์ผลการวิจัยในขอบเขตของข้อมูลที่รวบรวมมาได้ดังนี้

ข้อมูล ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตของผู้ให้

ข้อมูล ส่วนที่ 2 ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้

ข้อมูล ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูล ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของผู้ให้

ผลการศึกษามีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ส่วนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตของผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะส่วนบุคคล

เพศ

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.68) เป็นเพศชาย ในขณะที่ร้อยละ 18.32 เป็นเพศหญิง (ตาราง 4)

แสดงให้เห็นว่าในปลูกกระเทียมนั้นผู้ชายยังเป็นแรงงานหลักเช่นเดียวกับการเกษตรอื่นๆ ทั่วไป ที่แรงงานหลักนั้นจะเป็นเพศชาย ซึ่งสอดคล้องกับพีระชาติ เรื่องประดิษฐ์ (2548: 50) ที่กล่าวว่า เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในอำเภอสะเมิงส่วนใหญ่เป็นเพศชาย

อายุ

ผู้ให้ข้อมูลมีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี โดยมีผู้ให้ข้อมูลที่อายุน้อยที่สุดคือ 28 ปี และผู้ให้ข้อมูลที่มีอายุมากที่สุดคือ 64 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 53.44) มีอายุระหว่าง 36-45 ปี รองลงมาร้อยละ 26.72 มีอายุระหว่าง 46-55 ปี ร้อยละ 12.98 มีอายุมากกว่า 55 ปี และร้อยละ 6.87 มีอายุไม่เกิน 35 ปี (ตาราง 4)

แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นวัยกลางคน ซึ่งสอดคล้องกับ วีระชัย นาควิบูลย์ (2548: ออนไลน์) ที่กล่าวว่า ปัจจุบันแรงงานส่วนใหญ่ของไทยอยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชาวไร่ ชาวนา ชาวสวน ชาวประมง มีอายุเฉลี่ยจะอยู่ที่ 40-45 ปี ซึ่งเป็นกลุ่ม 'Gen-B' (Generation B) หรือ Baby Boomers เป็นกลุ่มคนที่เกิดในช่วง พ.ศ. 2490-2508 ที่ปัจจุบันจะมีอายุอยู่ในระหว่าง 45-63 ปี ซึ่งเป็นประชากรที่อยู่ในช่วงที่ร่างกายเริ่มถดถอยลง (ช่วงผู้ใหญ่ตอนกลาง หรือ ช่วงวัยทอง)

ระดับการศึกษา

จากตาราง 4 ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 70.99) ได้เรียนแต่ไม่จบหรือไม่เคยได้รับการศึกษาภาคบังคับ รองลงมาร้อยละ 19.85 จบการศึกษาระดับประถมศึกษาภาคบังคับ ในขณะที่ร้อยละ 6.11 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และร้อยละ 1.53 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/ป.วช. และอนุปริญญา หรือ ป.วส. ในสัดส่วนที่เท่ากัน (ตาราง 4)

แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ได้เรียนแต่ไม่จบหรือไม่เคยได้รับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้เนื่องจาก อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นอำเภอที่อยู่ห่างจากตัวเมือง ทำให้ประชาชนไม่มีโอกาสในการเข้าถึงระบบการศึกษา หรือหากมีโอกาสเข้ารับการศึกษาก็ในภาคบังคับ

ก็ไม่สามารถเรียนจบการศึกษาเนื่องจากต้องออกมาช่วยครอบครัวในการประกอบอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของบุญสม วราเอกศิริ (2529: 4) ที่ระบุว่าสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประชากรในชนบทเกษตร มีการศึกษาต่ำหรือขาดมาตรฐานการศึกษา เนื่องมาจากว่าชนบทเกษตรนั้นมักอยู่ห่างไกลความเจริญ ขาดแคลนสถานศึกษา รวมทั้งส่วนใหญ่มีปัญหาเรื่องรายได้ต่ำทำให้ไม่มีเงินเรียนต่อ

จำนวนสมาชิกในครอบครัว

ผู้ให้ข้อมูลมีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 3 คน ผู้ให้ข้อมูลที่มีสมาชิกภายในครอบครัวน้อยที่สุดคือ 2 คน และผู้ให้ข้อมูลที่มีสมาชิกภายในครอบครัวมากที่สุดคือ 6 คน โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 41.98) มีสมาชิกในครอบครัว 3 คน รองลงมาร้อยละ 23.66 มีสมาชิกในครอบครัว 4 คน ร้อยละ 22.14 มีสมาชิกในครอบครัว 2 คน และมีเพียงร้อยละ 12.22 มีสมาชิกในครอบครัวมากกว่า 4 คน (ตาราง 4)

แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีสมาชิกในครอบครัวค่อนข้างน้อย และจำนวนแรงงานในครอบครัวที่เข้ามามีบทบาทในการทำการเกษตรยังน้อยอีกด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ วโรทัย โกศลพิศิษฐ์กุล (2550: ระบบออนไลน์) ที่กล่าวว่า สถานภาพทั่วไปของเกษตรกรไทยที่ชัดเจนคือพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ย 51 ปี จบการศึกษาระดับประถมศึกษาตอนปลาย มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือน 4 คน (สมาชิกวัยแรงงาน 3 คน สมาชิกวัยพึ่งพิง 1 คน)

ตาราง 4 จำนวน และร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

(n=131)

ลักษณะส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	107	81.68
หญิง	24	18.32
อายุ (ปี)		
35 หรือ น้อยกว่า	9	6.87
36-45	70	53.44
46-55	35	26.72
56 หรือ มากกว่า	17	12.98
$\bar{X} = 45.50$	$SD = 8.98$	$Min-Max = 28-64$
ระดับการศึกษา		
ได้เรียน แต่ไม่จบ/ไม่เคยเรียน		
การศึกษาภาคบังคับ	93	70.99
ประถมศึกษาภาคบังคับ	26	19.85
มัธยมศึกษาตอนต้น	8	6.11
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ป.วช.	2	1.53
อนุปริญญา หรือ ปวส.	2	1.53
จำนวนสมาชิกในครอบครัว (คน)		
2	29	22.14
3	55	41.98
4	31	23.66
5	8	6.11
6	8	6.11
$\bar{X} = 3.32$	$SD = 1.07$	$Min-Max = 2-6$

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

อาชีพนอกเหนือจากการปลูกกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 95.42) ยังประกอบอาชีพการทำสวน รองลงมา ร้อยละ 60.31 ประกอบอาชีพทำนา ร้อยละ 54.20 ประกอบอาชีพทำไร่ ร้อยละ 19.85 ประกอบอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 9.16 ประกอบธุรกิจส่วนตัว และร้อยละ 1.53 ประกอบอาชีพรับราชการ ตามลำดับ (ตาราง 5)

แสดงให้เห็นว่านอกจากการประกอบอาชีพปลูกกระเทียมแล้วผู้ให้ข้อมูลยังประกอบอาชีพการทำสวน และทำนา ด้วยทั้งนี้เนื่องมาจากเกษตรกรจะมีการทำนาในช่วงฤดูกาลทำนา เมื่อสิ้นสุดการทำนาก็จะทำการปลูกกระเทียมต่อเนื่องกันไปเลย ในขณะเดียวกันเกษตรกรบางส่วนที่มีพื้นที่มากก็จะทำการปลูกพืชสวน เช่น ลำไย ลิ้นจี่ ด้วย

รายได้จากการปลูกกระเทียม

จากการศึกษาพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้จากการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 68,910.69 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 10,000 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 700,000 บาทต่อปี โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 38.93 มีรายได้จากการปลูกกระเทียมไม่เกิน 30,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 28.24 มีรายได้จากการปลูกกระเทียมระหว่าง 30,001-60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 16.03 มีรายได้จากการปลูกกระเทียมมากกว่า 120,000 บาทต่อปี ร้อยละ 13.74 มีรายได้จากการปลูกกระเทียมระหว่าง 60,001-90,000 บาทต่อปี และร้อยละ 3.05 มีรายได้จากการปลูกกระเทียมระหว่าง 90,001-120,000 บาทต่อปี (ตาราง 5)

แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีรายได้จากการปลูกกระเทียมสูงและต่ำแตกต่างกันมาก ซึ่งพิจารณาได้จากค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานซึ่งมีค่าสูงกว่าค่าเฉลี่ย ทั้งนี้เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีจำนวนพื้นที่ปลูกที่แตกต่างกันนั่นเอง โดยมีจำนวนพื้นที่ต่ำสุด 2 ไร่ และจำนวนสูงสุดจำนวน 50 ไร่ แต่เมื่อพิจารณาจากรายได้เฉลี่ยจะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมมีรายได้ค่อนข้างสูง เนื่องจากเป็นรายได้ที่ยังไม่ได้หักต้นทุนการผลิต

รายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ

นอกจากรายได้จากการปลูกกระเทียมแล้ว ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าสองในสาม (ร้อยละ 67.18) ยังมีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ อีก ในขณะที่ร้อยละ 32.82 ไม่มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ มีรายได้เฉลี่ย 31,761.36 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 10,000 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 200,000 บาทต่อปี และยังพบ

อีกว่าผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 44.32 มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ระหว่าง 15,001-30,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 31.82 มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ไม่เกิน 15,000 บาทต่อปี ร้อยละ 14.77 มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ มากกว่า 45,000 บาทต่อปี และร้อยละ 9.09 มีรายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ระหว่าง 30,001-45,000 บาทต่อ (ตาราง 5)

รายได้นอกภาคการเกษตร

ผู้ให้ข้อมูลเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 74.81) ไม่มีรายได้นอกภาคการเกษตร มีเพียงร้อยละ 25.19 ที่มีรายได้นอกภาคการเกษตร โดยผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 48,333.33 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 5,000 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 250,000 บาทต่อปี ซึ่งผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 54.55) มีรายได้นอกภาคการเกษตรไม่เกิน 20,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 21.21 มีรายได้นอกภาคการเกษตรมากกว่า 60,000 บาทต่อปี ร้อยละ 18.18 มีรายได้นอกภาคการเกษตรระหว่าง 40,001-60,000 บาทต่อปี และร้อยละ 6.06 มีรายได้นอกภาคการเกษตรระหว่าง 20,001-40,000 บาทต่อ (ตาราง 5)

รายได้รวม

จากผลการศึกษารายได้ของผู้ปลูกกระเทียม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 108,857.25 บาทต่อปี ผู้ให้ข้อมูลที่มีรายได้น้อยที่สุดคือ 16,000 บาทต่อปี และมากที่สุดคือ 700,000 บาทต่อปี โดยผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 42.75 มีรายได้รวมระหว่าง 40,001-60,000 บาทต่อปี รองลงมา ร้อยละ 19.85 มีรายได้รวมไม่เกิน 40,000 บาทต่อปี ร้อยละ 12.98 มีรายได้รวมระหว่าง 80,001-120,000 บาทต่อปี ร้อยละ 11.45 มีรายได้รวมระหว่าง 160,001-200,000 บาทต่อปี ร้อยละ 8.40 มีรายได้รวมมากกว่า 60,000 บาทต่อปี และร้อยละ 4.58 มีรายได้รวมระหว่าง 120,001-160,000 บาทต่อปี (ตาราง 5)

จากผลการศึกษาเกี่ยวกับรายได้แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ยค่อนข้างสูง (108,857.25 บาทต่อปี) ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้ให้ข้อมูลมีรายได้แตกต่างกันมาก โดยเฉพาะผู้ที่ประกอบอาชีพรับราชการและประกอบธุรกิจส่วนตัวซึ่งกลุ่มอาชีพดังกล่าวนี้มีรายได้เฉลี่ยต่อปีค่อนข้างสูง จึงทำให้รายได้รวมเฉลี่ยสูงขึ้น

ลักษณะการถือครองที่ดิน

ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 96.95) มีลักษณะถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ในขณะที่ร้อยละ 60.31 ซึ่งรวมทั้งผู้ที่มีที่ดินเป็นของตนเองยังมีการเช่าที่ดินเพิ่มเติม และมีผู้ให้ข้อมูลเพียง 1 ราย ที่ใช้ที่ดินโดยผู้อื่นให้เปล่าแบบไม่ต้องเสียค่าเช่า (ตาราง 5)

ขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลมีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 9.21 ไร่ ผู้ให้ข้อมูลมีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมน้อยที่สุดคือ 2 ไร่ และมากที่สุดคือ 50 ไร่ โดยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบสองในสาม (ร้อยละ 63.36) มีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมระหว่าง 6-10 ไร่ รองลงมา ร้อยละ 21.37 มีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมระหว่าง 1-5 ไร่ ร้อยละ 10.68 มีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมมากกว่า 15 ไร่ และร้อยละ 4.58 มีขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมระหว่าง 11-15 ไร่ (ตาราง 5) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดมีลักษณะถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ทั้งนี้เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2517 มาตรา 18 ว่า “ให้รัฐพึงส่งเสริมให้เกษตรกรมีกรรมสิทธิ์และสิทธิที่ดินเพื่อประกอบเกษตรกรรมอย่างทั่วถึง โดยการปฏิรูปที่ดินและวิธีการอื่นๆ” มีการจัดตั้งสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ขึ้นเป็นหน่วยงานสังกัด กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อจัดให้แก่เกษตรกรผู้ไม่มีที่ดินของตนเองหรือเกษตรกรที่มีที่ดินเล็กน้อยไม่เพียงพอต่อการครองชีพและสถาบันเกษตรกรได้เช่าซื้อ เช่าหรือเข้าทำประโยชน์โดยรัฐให้ความช่วยเหลือในการพัฒนาอาชีพเกษตรกร การปรับปรุงทรัพยากรและปัจจัยการผลิต ตลอดจนการผลิตและการจำหน่ายให้เกิดผลดียิ่งขึ้น

แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร

ผลการศึกษาในตาราง 5 เกี่ยวกับแหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร พบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 97.71) ใช้เงินทุนส่วนตัวของตนเองในการลงทุน รองลงมา ร้อยละ 52.57 กู้เงินจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ร้อยละ 36.64 ใช้เงินกู้ธนาคาร ร้อยละ 25.19 ใช้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน ในขณะที่ร้อยละ 4.58, 3.05 และ 2.29 ใช้เงินทุนจากกลุ่มเกษตรกร ธนาคารพาณิชย์ และจากแหล่งอื่นๆ ตามลำดับ (ตาราง 5) แสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดใช้เงินทุนส่วนตัวของตนเองในการลงทุน ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมส่วนใหญ่จะมีลักษณะการทำเกษตรแบบต่อเนื่องหมุนเวียน กล่าวคือ มีการทำกิจกรรมการเกษตรหลายชนิดในแต่ละปี เช่น การทำนา การปลูกข้าวโพด การปลูกกระเทียม ซึ่งมีลักษณะที่ต่อเนื่องกันไป เมื่อได้เงินจากการจำหน่ายผลผลิตพืชชนิดหนึ่งชนิดใดแล้วก็จะนำไปลงทุนต่อในพืชชนิดอื่นต่อไป สำหรับการกู้ยืมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จากกองทุนหมู่บ้าน หรือแม้กระทั่งเงินกู้ธนาคารนั้น จะเป็นในลักษณะของการกู้ยืมในระหว่างกระบวนการผลิตเมื่อจำนวนเงินที่ตนเองมีอยู่ไม่เพียงพอก็จะทำการกู้ยืมมาใช้ในการผลิต ซึ่งทั้งธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และกองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนที่เกษตรกรสามารถเข้าถึงได้ง่ายอยู่แล้ว

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
อาชีพนอกเหนือจากการปลูกกระเทียม		
ทำสวน	125	95.42
ทำนา	79	60.31
ทำไร่	71	54.20
ค้าขาย	42	32.06
รับจ้าง	26	19.85
ธุรกิจส่วนตัว	12	9.16
รับราชการ	2	1.53
รายได้จากการปลูกกระเทียม (บาท/ปี)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 30,000	51	38.93
30,001-60,000	37	28.24
60,001-90,000	18	13.74
90,001-120,000	4	3.05
มากกว่า 120,000	21	16.03
$\bar{X} = 68,910.69$	$SD = 84,057.24$	Min-Max = 10,000-700,000
รายได้จากการปลูกพืชชนิดอื่นๆ (บาท/ปี)		
ไม่มี	43	32.82
มี	88	67.18
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 15,000	28	31.82
15,001-30,000	39	44.32
30,001-45,000	8	9.09
มากกว่า 45,000	13	14.77
$\bar{X} = 31,761.36$	$SD = 35,760.70$	Min-Max = 10,000-200,000

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
รายได้นอกภาคการเกษตร (บาท/ปี)		
ไม่มี	98	74.81
มี	33	25.19
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 20,000	18	54.55
20,001-40,000	2	6.06
40,001-60,000	6	18.18
มากกว่า 60,000	7	21.21
$\bar{X} = 48,333.33$	$SD = 60,281.46$	Min-Max = 5,000-250,000
รายได้รวม (บาท/ปี)		
ต่ำกว่าหรือเท่ากับ 40,000	26	19.85
40,001-60,000	56	42.75
80,001-120,000	17	12.98
120,001-160,000	6	4.58
160,001-200,000	15	11.45
มากกว่า 200,000	11	8.40
$\bar{X} = 108,857.25$	$SD = 116,895.39$	Min-Max = 16,000-700,000
ลักษณะการถือครองที่ดิน		
ของตนเอง	127	96.95
เช่า	79	60.31
ผู้อื่นให้เปล่า	1	0.76
ขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียม (ไร่)		
1-5	28	21.37
6-10	83	63.36
11-15	6	4.58
16-20	7	5.34
มากกว่า 20	7	5.34
$\bar{X} = 9.21$	$SD = 7.16$	Min-Max = 2-50

ตาราง 5 (ต่อ)

ลักษณะทางเศรษฐกิจ	จำนวน	ร้อยละ
แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร		
ใช้ทุนส่วนตัว	128	97.71
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์		
การเกษตร	69	52.67
เงินกู้ในระบบ	48	36.64
กองทุนหมู่บ้าน	33	25.19
กลุ่มเกษตรกร	6	4.58
ธนาคารพาณิชย์	4	3.05
อื่นๆ (เช่น เงินทุนจากพ่อค้าคนกลาง)	3	2.29
รวม	131	100.00

ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ยประมาณ 10 ปี มีประสบการณ์น้อยที่สุด 2 ปี และมีประสบการณ์มากที่สุด 45 ปี โดยผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 48.85) มีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมระหว่าง 6-10 ปี รองลงมาร้อยละ 30.53 มีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมไม่เกิน 5 ปี และร้อยละ 10.69 มีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมระหว่าง 11-15 ปี และ 16-20 ปี ในสัดส่วนที่เท่ากัน และมีเพียงร้อยละ 8.40 เท่านั้นที่ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมมากกว่า 20 ปี ตามลำดับ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ยประมาณ 10 ปี ทั้งนี้เนื่องจากอาชีพการปลูกกระเทียมในอำเภอเวียงแหงเป็นอาชีพที่ได้รับการสืบทอดมาตั้งแต่อดีต เป็นแหล่งปลูกกระเทียมที่สำคัญของจังหวัดเชียงใหม่ เป็นกลุ่มที่ยึดอาชีพการปลูกกระเทียมมาตั้งแต่เริ่มตั้งถิ่นฐาน และมีการปลูกมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานควบคู่ไปกับการทำนา

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม

ผู้ให้ข้อมูลเกือบสามในสี่ (ร้อยละ 74.05) ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับกับการปลูกกระเทียมเลยในปีที่ผ่านมา มีเพียงร้อยละ 25.95 เท่านั้นที่เคยผ่านการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา โดยผู้ให้ข้อมูลที่เคยผ่านการฝึกอบรมในปีที่ผ่านมา ร้อยละ 38.24 เคยได้รับการฝึกอบรมจากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในขณะที่ร้อยละ 26.47 ได้รับการฝึกอบรมจากกรมส่งเสริมการเกษตร และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และมีเพียงร้อยละ 5.88 ได้รับการฝึกอบรมจากกรมวิชาการเกษตร

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเลยในปีที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมมานานทำให้ไม่เห็นความจำเป็นของกระบวนการฝึกอบรมหรือหัวข้อที่อบรมตนเองได้เคยเข้าร่วมมาแล้วจึงไม่จำเป็นต้องอบรมอีก สำหรับในส่วนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมนั้นจะเป็นการจัดของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรซึ่งจะเป็นลักษณะของการจัดประชุมประจำปีของสมาชิกของธนาคาร

การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร

ผลการศึกษาในตาราง 6 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 56.49) ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเพื่อนบ้านมากที่สุด รองลงมา ร้อยละ 44.27 ได้รับข่าวสารจากเกษตรตำบล ร้อยละ 12.21 ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากวิทยุ ร้อยละ 5.34 ได้รับข่าวสารทางการเกษตรจากสื่อโทรทัศน์และเจ้าหน้าที่ของรัฐในสัดส่วนที่เท่ากัน ร้อยละ 4.58 ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากผู้นำท้องถิ่น และร้อยละ 1.53 ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากนักส่งเสริมการเกษตร ตามลำดับ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเพื่อนบ้านมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องจากในสังคมชนบทจะยังคงรักษาความสัมพันธ์อันดีต่อกันของประชาชนในหมู่บ้าน คือ การติดต่อ พูดคุยกันตลอดเวลา หากมีข่าวหรือกิจกรรมใดก็จะมีการบอกกล่าวกันโดยตรง

การติดต่อเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือภาคเอกชน

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 83.97) ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน มีเพียงร้อยละ 16.03 เท่านั้นที่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชนในปีที่ผ่านมา

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะทางสังคม

ลักษณะทางสังคม	จำนวน	ร้อยละ
ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม (ปี)		
ไม่เกิน 5	40	30.53
6-10	64	48.85
11-15	14	10.69
16-20	14	10.69
มากกว่า 20	11	8.40
$\bar{X} = 10.42$ $SD = 7.08$ $Min-Max = 2-45$		
ประสบการณ์ในการฝึกอบรม (ครั้ง/ปี)		
ไม่เคย	97	74.05
เคย	34	25.95
หน่วยงานที่ให้การฝึกอบรม		
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์	13	38.24
กรมส่งเสริมการเกษตร	9	26.47
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	9	26.47
กรมวิชาการเกษตร	2	5.88
การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร		
เพื่อนบ้าน	74	56.49
เกษตรตำบล	58	44.27
วิทยุ	16	12.21
โทรทัศน์	7	5.34
เจ้าหน้าที่ของรัฐ	7	5.34
ผู้นำท้องถิ่น	6	4.58
นักส่งเสริมการเกษตร	2	1.53
การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน		
ไม่เคย	110	83.97
เคย	21	16.03
รวม	131	100.00

ลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม

ช่วงเวลาปลูกกระเทียม

ผลการศึกษาลักษณะการผลิตกระเทียม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 57.25) ปลูกกระเทียมในช่วงต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนพฤศจิกายน ในขณะที่ร้อยละ 42.75 ปลูกกระเทียมในช่วงต้นเดือนพฤศจิกายนอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนธันวาคม (ตาราง 7)

จะเห็นได้ว่าเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมจะปลูกกระเทียมในสองช่วงเวลาดังกล่าวใกล้เคียงกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าเกษตรกรต้องการจำหน่ายผลผลิตในรูปแบบใด กล่าวคือ การปลูกกระเทียมในช่วงเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน และเก็บเกี่ยวเดือนมกราคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อายุประมาณ 75-90 วัน กระเทียมรุ่นนี้เรียกว่ากระเทียมดอง หรือกระเทียมเบา นิยมใช้ทำกระเทียมดอง ในขณะที่การปลูกกระเทียมในต้นเดือนพฤศจิกายนอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนธันวาคมหลังการเก็บเกี่ยวข้าวและเก็บเกี่ยวเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน อายุประมาณ 90-120 วัน เรียกว่ากระเทียมปี ใช้ทำกระเทียมแห้งเพราะสามารถเก็บไว้ได้นาน

ขนาดของแปลงปลูกกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ร้อยละ 93.13 ปลูกกระเทียมโดยขกขนาดกว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่ และมีเพียงร้อยละ 6.87 เท่านั้นที่ขกขนาดแปลงกว้าง 1.50 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรนิยมขกแปลงขนาดกว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่มากกว่าการขกแปลงกว้าง 1.50 เมตร ทั้งนี้เนื่องมาจากขนาดของแปลงกว้าง 1 เมตรนั้น ทำให้ง่ายต่อการดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยวผลผลิต

ลักษณะการใส่ปุ๋ยคอกในการเตรียมดินปลูกกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลเกือบสองในสาม (ร้อยละ 61.83) นิยมเตรียมดินปลูกกระเทียมโดยการใส่ปุ๋ยคอกโดยวิธีการหว่านให้ทั่วแปลง รองลงมาร้อยละ 32.06 ใช้วิธีการคลุกเคล้าปุ๋ยคอกให้เข้ากับดิน และมีเพียงร้อยละ 6.11 ใช้วิธีการใส่ปุ๋ยคอกโดยการโรยระหว่างแปลง (ตาราง 7)

แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรนิยมเตรียมดินปลูกกระเทียมโดยการใส่ปุ๋ยคอกโดยวิธีการหว่านให้ทั่วแปลง ทั้งนี้เนื่องมาจากการใช้วิธีการหว่านช่วยประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายมากกว่าที่จะต้องมาทำการคลุกเคล้าปุ๋ยคอกให้เข้ากับดิน และการใส่ปุ๋ยคอกโดยการโรยระหว่างแปลงนั้น กระเทียมสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้น้อย

สูตรปุ๋ยเคมีที่ใช้ใส่กระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลประมาณครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.38) นิยมใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 หรือสูตรใกล้เคียงในการปลูกกระเทียม รองลงมาร้อยละ 38.17 นิยมใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 21-0-0 (แอมโมเนีย) หรือ 46-0-0 (ยูเรีย) ในขณะที่ร้อยละ 11.45 นิยมใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 หรือ 8-24-8 หรือ สูตรใกล้เคียง (ตาราง 7)

การให้น้ำ

ผลการศึกษาในตาราง 7 เกี่ยวกับการให้น้ำ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 45.04 ให้น้ำกระเทียมฤดูกาลละ 12 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 38.93 ให้น้ำกระเทียมฤดูกาลละ 13 ครั้ง ร้อยละ 7.63 ให้น้ำกระเทียมฤดูกาลละ 11 ครั้ง ร้อยละ 4.58 ให้น้ำกระเทียมฤดูกาลละ 10 ครั้ง และร้อยละ 3.82 ให้น้ำกระเทียมฤดูกาลละ 15 ครั้ง ตามลำดับ จากผลการศึกษาจะเห็นได้ว่าเกษตรกรจะให้น้ำแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศว่าจะมีมากน้อยเพียงใด

การพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลง

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลง (ตาราง 7) พบว่า ผู้ให้ข้อมูลร้อยละ 38.93 พ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงฤดูกาลละ 12 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 35.11 พ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงฤดูกาลละ 13 ครั้ง ร้อยละ 10.69 พ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงฤดูกาลละ 11 ครั้ง ร้อยละ 13.74 พ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงฤดูกาลละ 10 ครั้ง และร้อยละ 1.53 พ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงฤดูกาลละ 15 ครั้ง ตามลำดับ

ลักษณะของกระเทียมที่เก็บเกี่ยว

ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 95.42) จะเก็บเกี่ยวกระเทียมเมื่อกระเทียมใบเหลืองทั่วทั้งต้น ทั้งนี้เนื่องจากในช่วงเวลาดังกล่าว เป็นช่วงที่กระเทียมเจริญเติบโตเต็มที่ถ้าเก็บเกี่ยวช้าเกินไปจะทำให้กลีบร่วงได้ง่าย และมีเพียงร้อยละ 4.58 เท่านั้นที่เก็บเกี่ยวกระเทียมเมื่อกระเทียมมีตุ่มขึ้นกลางต้น 1 ตุ่ม (ตาราง 7)

ลักษณะของการจำหน่ายกระเทียม

ผลการศึกษาการจำหน่ายกระเทียม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.89) จำหน่ายกระเทียมผ่านพ่อค้าคนกลาง ทั้งนี้เนื่องจากพ่อค้าคนกลางจะมารับซื้อถึงที่ เกษตรกรไม่

ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการขนส่งและค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา และมีเพียงร้อยละ 6.11 เท่านั้นที่จำหน่ายให้กับผู้ให้บริการโดยตรง (ตาราง 7)

รูปแบบของการจำหน่ายกระเทียม

ผลการศึกษารูปแบบของการจำหน่ายกระเทียม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.68) จำหน่ายกระเทียมที่เป็นผลผลิตสด รองลงมาร้อยละ 59.54 จำหน่ายผลผลิตแบบแห้ง และร้อยละ 23.66 จำหน่ายผลผลิตแบบแช่ (ตาราง 7)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของผู้ให้ข้อมูลจำแนกตามลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม

(n=131)		
ลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม	จำนวน	ร้อยละ
ช่วงเวลาที่ปลูกกระเทียม		
ต้นเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนพฤศจิกายน	75	57.25
ต้นเดือนพฤศจิกายนถึงกลางเดือนธันวาคม	56	42.75
ขนาดของแปลงปลูกกระเทียม		
กว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่	122	93.13
กว้าง 1.50 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่	9	6.87
ลักษณะการใส่ปุ๋ยคอกในการเตรียมดินปลูกกระเทียม		
หว่านให้ทั่วแปลง	81	61.83
คลุกเคล้าให้เข้ากับดิน	42	32.06
โรยระหว่างแปลง	8	6.11
สูตรปุ๋ยเคมีที่ใช้ใส่กระเทียม		
สูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 หรือสูตรใกล้เคียง	66	50.38
สูตร 21-0-0 (แอมโมเนีย) หรือ 46-0-0 (ยูเรีย)	50	38.17
สูตร 16-20-0 หรือ 8-24-8 หรือ สูตรใกล้เคียง	15	11.45

ตาราง 7 (ต่อ)

ลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งของการให้น้ำ (ครั้ง)		
10	6	4.58
11	10	7.63
12	59	45.04
13	51	38.93
15	5	3.82
จำนวนครั้งของการพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลง (ครั้ง)		
10	18	13.74
11	14	10.69
12	51	38.93
13	46	35.11
15	2	1.53
ลักษณะของกระเทียมที่เก็บเกี่ยว		
ใบเหลืองทั่วทั้งต้น	125	95.42
มีตุ่มขึ้นกลางต้น 1 ตุ่ม	6	4.58
ลักษณะของการจำหน่ายกระเทียม		
จำหน่ายสินค้าให้พ่อค้าคนกลาง	123	93.89
จำหน่ายสินค้าเอง	8	6.11
รูปแบบของการจำหน่ายกระเทียม*		
จำหน่ายผลผลิตแบบสด	107	81.68
จำหน่ายผลผลิตแบบแห้ง	78	59.54
จำหน่ายผลผลิตแบบแช่	31	23.66

หมายเหตุ * คอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ส่วนที่ 2 ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม

การศึกษาระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม พบว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เข้า / แห้งในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.87) และมีด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เข้า / แห้งด้านการผลิตในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.14) ตามลำดับ (ตาราง 8)

ตาราง 8 ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม

ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต กระเทียม	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความ ต้องการ
ด้านการผลิต	3.14	0.31	ปานกลาง
ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เข้า / แห้ง	4.87	0.30	มากที่สุด
รวม	4.00	0.24	มาก

ด้านการผลิต

1. ด้านพันธุ์

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับพันธุ์กระเทียมโดยรวมในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ย 2.51) โดยประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการคัดเลือกพันธุ์ (ค่าเฉลี่ย 2.82) สำหรับประเด็นอื่นๆ ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นความต้องการใช้พันธุ์ที่ดี (ค่าเฉลี่ย 2.59) ความต้องการใช้วัสดุเพาะกล้าผัก (ค่าเฉลี่ย 2.44) ความต้องการระบบน้ำ (ค่าเฉลี่ย 2.35) และความต้องการใช้วัสดุคลุมหน้าดิน (ค่าเฉลี่ย 2.33) (ตาราง 9)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับพันธุ์กระเทียมในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรนั้นมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมมานานและมีความชำนาญในการที่จะเก็บรักษาและคัดเลือกพันธุ์กระเทียมไว้ใช้เองได้

2. ด้านการปลูก

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการปลูกกระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.76) (ตาราง 10) โดยประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางเกี่ยวกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ (ค่าเฉลี่ย 2.98) การปรับแต่งสภาพแปลง (ค่าเฉลี่ย 2.95) การวัดระยะแปลง (ค่าเฉลี่ย 2.62) และผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับน้อยเกี่ยวกับการขึ้นแปลง (ค่าเฉลี่ย 2.48)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการปลูกกระเทียมในระดับปานกลางในประเด็นความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ และการปรับแต่งสภาพแปลง ทั้งนี้เนื่องจากสภาพพื้นที่ในการปลูกกระเทียมได้ทำการปลูกกระเทียมมาเป็นระยะเวลานาน อาจทำให้สภาพดินนั้นเสื่อมสภาพจำเป็นต้องมีการปรับปรุงดินให้มีความอุดมสมบูรณ์ให้มากยิ่งขึ้นจึงต้องการรับการสนับสนุนและส่งเสริมในเรื่องดังกล่าว สำหรับในประเด็นของการขึ้นแปลงนั้นเกษตรกรมีความต้องการระดับน้อย เนื่องจากเกษตรกรมีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมมาเป็นระยะเวลานานทำให้มีความชำนาญจึงไม่จำเป็นต้องได้รับการส่งเสริมในเรื่องการขึ้นแปลง

3. ด้านการดูแลรักษา

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการดูแลรักษากระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.87) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการฉีดยาฆ่าแมลง (ค่าเฉลี่ย 3.03) การใช้ปุ๋ย (ค่าเฉลี่ย 2.89) การใช้สารกำจัดวัชพืช (ค่าเฉลี่ย 2.85) และการรดน้ำ (ค่าเฉลี่ย 2.70) (ตาราง 11)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการดูแลรักษากระเทียมในระดับปานกลางในทุกประเด็นแต่ต้องการให้สนับสนุนส่งเสริมเกี่ยวกับการฉีดยาฆ่าแมลง และการใช้ปุ๋ย มากกว่าประเด็นอื่นๆ ทั้งนี้

เนื่องจากยาฆ่าแมลงและปุ๋ยนั้นมีราคาแพงจึงจำเป็นต้องใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพมากที่สุด เพื่อเป็นการลดต้นทุนในการผลิต

4. ด้านการเก็บเกี่ยว

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวกระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.18) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการบรรจุผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.35) การขนส่งผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.29) การทำความสะอาดผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.15) วิธีการเก็บเกี่ยว (ค่าเฉลี่ย 3.08) และการคัดแยกเกรดผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 3.03) (ตาราง 12)

5. ด้านการขยายพันธุ์

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียมโดยรวมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.37) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการเก็บรักษาต้นพันธุ์ (ค่าเฉลี่ย 4.47) การทำแปลงขยายพันธุ์ (ค่าเฉลี่ย 4.36) และวิธีการขยายพันธุ์ (ค่าเฉลี่ย 4.30) (ตาราง 13)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็นทั้งในเรื่องของการเก็บรักษาต้นพันธุ์ การทำแปลงขยายพันธุ์ และวิธีการขยายพันธุ์ ทั้งนี้เนื่องมาจากพันธุ์กระเทียมมีความสำคัญโดยตรงต่อผลผลิต กล่าวคือ ถ้ามีการจัดหาพันธุ์ที่ดี สามารถขยายพันธุ์เองได้ และอัตราการรอดสูง ก็จะส่งผลต่อผลผลิตกระเทียมด้วย เกษตรกรจึงมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียมมากกว่าความต้องการด้านอื่นๆ

ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมโดยรวมในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.87) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการติดต่อกับตลาดรับซื้อผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.90) การให้ข่าวสารด้านการตลาด (ค่าเฉลี่ย 4.88) การ

ประกันราคากระเทียม (ค่าเฉลี่ย 4.87) และการควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อผลผลิต (ค่าเฉลี่ย 4.84) (ตาราง 14)

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันมีการเปิดการค้าเสรีไทย-จีน ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงกับเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในประเทศไทยที่จำเป็นต้องแข่งขันกับกระเทียมที่นำเข้ามาจากประเทศจีน ดังนั้นการช่วยเกษตรกรในเรื่องการจำหน่ายผลผลิต ก็จะช่วยให้เกษตรกรสามารถขายได้ในราคาที่ดีขึ้นได้

ตาราง 9 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับพันธุ์ (n = 131)

ด้านพันธุ์	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การเลือกพันธุ์	1 (0.76)	6 (4.58)	95 (72.52)	27 (20.61)	2 (1.53)	2.82	0.56	ปานกลาง
การใช้พันธุ์ดี	-	5 (3.82)	68 (51.91)	57 (43.51)	1 (0.76)	2.59	0.58	น้อย
การใช้วัสดุเพาะกล้าผัก	-	7 (5.34)	50 (38.17)	68 (51.91)	6 (4.58)	2.44	0.67	น้อย
ระบบการให้น้ำ	-	2 (1.53)	49 (37.40)	73 (55.73)	7 (5.34)	2.35	0.61	น้อย
การใช้วัสดุคลุมหน้าดิน	-	-	44 (33.59)	86 (65.65)	1 (0.76)	2.33	0.49	น้อย
รวม						2.51	0.28	น้อย

หมายเหตุ: การแปลผลระดับความต้องการ
 มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00 มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20
 ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40 น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60 น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 10 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการปลูก

(n = 131)

ด้านการปลูก	ต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การใช้ปุ๋ยอินทรีย์	38 (29.01)	38 (29.01)	49 (37.40)	1 (0.76)	-	2.98	0.92	ปานกลาง
การปรับสภาพแปลง	16 (12.21)	73 (55.73)	34 (25.95)	1 (0.76)	-	2.95	0.79	ปานกลาง
การวัชระยะแปลง	17 (12.98)	48 (36.64)	65 (49.62)	1 (0.76)	-	2.62	0.72	ปานกลาง
การขึ้นแปลง	8 (6.11)	61 (46.56)	48 (36.64)	14 (10.69)	-	2.48	0.77	น้อย
รวม						2.76	0.58	ปานกลาง

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ

มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00

มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20

ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40

น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60

น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 11 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการดูแลรักษา

(n = 131)

ด้านการดูแลรักษา	ต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การฉีดยาฆ่าแมลง	30 (22.90)	72 (54.96)	24 (18.32)	3 (2.29)	-	3.03	0.75	ปานกลาง
การใช้ใส่ปุ๋ย	34 (25.95)	42 (32.06)	53 (40.46)	-	-	2.89	0.85	ปานกลาง
การใช้ การกำจัดวัชพืช	23 (17.56)	60 (45.80)	45 (34.35)	1 (0.76)	-	2.85	0.77	ปานกลาง
การรดน้ำ	24 (18.32)	52 (39.69)	43 (32.82)	11 (8.40)	-	2.70	0.89	ปานกลาง
รวม						2.87	0.64	ปานกลาง

หมายเหตุ: การแปลผลระดับความต้องการ

มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00

มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20

ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40

น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60

น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 12 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยว

(n = 131)

ด้านการเก็บเกี่ยว	ต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ ความ ต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การบรรจุผลผลิต	10 (7.63)	48 (36.64)	52 (39.69)	20 (15.27)	1 (0.76)	3.35	0.86	ปานกลาง
การขนส่งผลผลิต	20 (15.27)	36 (27.48)	37 (28.24)	38 (29.01)	-	3.29	1.05	ปานกลาง
การทำความสะอาดผลผลิต	1 (0.76)	46 (35.11)	55 (41.98)	29 (22.14)	-	3.15	0.77	ปานกลาง
วิธีการเก็บเกี่ยว	-	43 (32.82)	58 (44.27)	28 (21.37)	2 (1.53)	3.08	0.78	ปานกลาง
การคัดแยกเกรดผลผลิต	7 (5.34)	42 (32.06)	36 (27.48)	40 (30.53)	6 (4.58)	3.03	1.02	ปานกลาง
รวม						3.18	0.75	ปานกลาง

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ

มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00

มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20

ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40

น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60

น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 13 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ (n = 131)

ด้านการขยายพันธุ์	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การเก็บรักษาดันพันธุ์	89 (67.94)	18 (13.74)	20 (15.27)	4 (3.05)	-	4.47	0.86	มากที่สุด
การทำแปลงขยายพันธุ์	75 (57.25)	31 (23.66)	22 (16.79)	3 (2.29)	-	4.36	0.84	มากที่สุด
วิธีการขยายพันธุ์	67 (51.15)	40 (30.53)	20 (15.27)	4 (3.05)	-	4.30	0.84	มากที่สุด
รวม						4.37	0.80	มากที่สุด

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ	มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00	มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20	
	ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40	น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60	น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

ตาราง 14 จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม (n = 131)

ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม	ระดับความต้องการ					ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ระดับความต้องการ
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
การติดต่อกับตลาดรับซื้อผลผลิต	120 (91.60)	10 (7.63)	-	1 (0.76)	-	4.90	0.37	มากที่สุด
การให้ข่าวสารด้านการตลาด	116 (88.55)	14 (10.69)	1 (0.76)	-	-	4.88	0.35	มากที่สุด
การประกันราคากระเทียม	116 (88.55)	14 (10.69)	-	1 (0.76)	-	4.87	0.40	มากที่สุด
การควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อผลผลิต	111 (84.73)	19 (14.50)	1 (0.76)	-	-	4.84	0.39	มากที่สุด
รวม						4.87	0.30	มากที่สุด

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ

มากที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.21-5.00

ปานกลาง ค่าคะแนนเฉลี่ย 2.61-3.40

มาก ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.41-4.20

น้อย ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.81-2.60

น้อยที่สุด ค่าคะแนนเฉลี่ย 1.00-1.80

**ส่วนที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม
และลักษณะการผลิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุน
การส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรของผู้ให้ข้อมูล**

เพศ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งเพศออกเป็น 2 กลุ่ม คือ เพศชายและเพศหญิง ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน (ตาราง 15) จึงกล่าวได้ว่า เพศของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม

ระดับการศึกษา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งระดับการศึกษาออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ได้เรียน แต่ไม่จบ/ไม่เคยเรียนการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และกลุ่มที่มีการศึกษาประถมศึกษาขึ้นไป ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ระดับการศึกษาของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 16)

อายุ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า อายุของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 17)

จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p<0.05$) กล่าวได้ว่า จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในภาพรวม (ตาราง 17)

ตาราง 15 ความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

เพศ	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม									
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม			
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	รวม
ชาย	11 (8.40)	96 (73.28)	-	106 (80.92)	1 (0.76)	-	97 (74.05)	10 (7.63)	-	107 (81.68)
หญิง	3 (2.29)	21 (16.03)	-	24 (18.32)	-	-	22 (16.79)	2 (1.53)	-	24 (18.32)
รวม	14 (10.69)	117 (89.31)	-	130 (99.24)	1 (0.76)	-	119 (90.84)	12 (9.16)	-	131 (100.00)
	$\chi^2 = 0.101$ df = 1 p = 0.750			$\chi^2 = 0.226$ df = 1 p = 0.634			$\chi^2 = 0.024$ df = 1 p = 0.877			

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ตาราง 16 ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ระดับการศึกษา	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
ได้เรียน แต่ไม่จบ/ไม่เคย	10	83	-	92	1	-	84	9	-
เรียนการศึกษามัธยมศึกษา	(7.63)	(63.36)		(70.23)	(0.76)		(64.12)	(6.87)	
ประถมศึกษาขึ้นไป	4	34	-	38	-	-	35	3	-
	(3.05)	(25.95)		(29.01)			(26.72)	(2.29)	
รวม	14	117	-	130	1		119	12	-
	(10.69)	(89.31)		(99.24)	(0.76)		(90.84)	(9.16)	
	$\chi^2 = 0.001$			$\chi^2 = 0.412$			$\chi^2 = 0.103$		
	df = 1			df = 1			df = 1		
	p = 0.970			p = 0.521			p = 0.748		

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ตาราง 17 ความสัมพันธ์ระหว่างอายุและจำนวนสมาชิก ในครัวเรือนกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิต ระยะเวลาของผู้ให้ข้อ: ๑
(n=131)

ลักษณะส่วนบุคคล	ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตระยะเทียบ					
	ด้านการผลิต		ด้านการจำหน่ายผลผลิตระยะเทียบ		รวม	
	r	p	r	p	r	p
อายุ	-0.074	0.398	0.044	0.617	0.097	0.268
จำนวนสมาชิกในครัวเรือน	0.012	0.894	0.026	0.766	-0.177*	0.044

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.01

ลักษณะการถือครองที่ดิน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งลักษณะการถือครองที่ดินออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่มีที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมด และกลุ่มที่มีที่ดินของตนเองบางส่วน เข้าบางส่วน และผู้อื่นให้เปล่า ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต ($p < 0.05$) ส่วนด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมพบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการจำหน่ายผลผลิต ($p > 0.05$) เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p > 0.05$) (ตาราง 18) จึงกล่าวได้ว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต

รายได้ของครอบครัว

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า รายได้ของครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p > 0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า รายได้ของครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p > 0.05$) เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า รายได้ของครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 19)

พื้นที่ในการเพาะปลูก

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต ($p < 0.05$) ส่วนด้านการจำหน่ายผลผลิต

กระเทียม พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม ($p>0.05$) และเมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) กล่าวได้ว่า พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต (ตาราง 19)

ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 19)

การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อพิจารณาในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน กล่าวได้ว่า การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตรของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 19)

ประสบการณ์ในการฝึกอบรม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งประสบการณ์ในการฝึกอบรมออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ไม่เคยได้รับการฝึกอบรม และกลุ่มที่เคยได้รับการฝึกอบรม ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในการฝึกอบรมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ประสบการณ์ในการฝึกอบรมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ประสบการณ์ในการฝึกอบรมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 20)

การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ไม่เคยติดต่อ และกลุ่มที่เคยติดต่อ ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า การติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 21)

ตาราง 18 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการถือครองที่ดินกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ลักษณะการถือครองที่ดิน	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
ของตนเองทั้งหมด	2 (1.53)	49 (37.40)	-	51 (38.93)	-	-	47 (35.88)	4 (3.05)	-
ของตนเองบางส่วน เข้า บางส่วน และผู้อื่นให้เปล่า	12 (9.16)	68 (51.91)	-	79 (60.31)	1 (0.76)	-	72 (54.96)	8 (6.11)	-
รวม	14 (10.69)	117 (89.31)	-	130 (99.24)	1 (0.76)	-	119 (90.84)	12 (9.16)	-
	$\chi^2 = 4.005^*$ df = 1 p = 0.045			$\chi^2 = 0.642$ df = 1 p = 0.423			$\chi^2 = 0.174$ df = 1 p = 0.676		

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

* ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.01

ตาราง 19 ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัว พื้นที่ในการเพาะปลูก ประสิทธิภาพในการปลูกกระเทียม และการรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม					
	ด้านการผลิต		ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม		รวม	
	r	p	r	p	r	p
รายได้ของครอบครัว	0.145	0.099	-0.046	0.601	0.021	0.808
พื้นที่ในการเพาะปลูก	0.298**	0.001	0.076	0.387	0.083	0.344
ประสิทธิภาพในการปลูกกระเทียม	0.011	0.901	0.105	0.234	0.045	0.608
การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร	-0.109	0.215	-0.046	0.600	-0.056	0.525

หมายเหตุ * ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.05 ** ระดับนัยสำคัญที่สถิติ 0.01

ตาราง 20 ความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ในการฝึกอบรมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ประสบการณ์ในการ ฝึกอบรม	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
ไม่เคย	12 (9.16)	85 (64.89)	-	96 (73.28)	1 (0.76)	-	88 (67.18)	9 (6.87)	-
เคย	2 (1.53)	32 (24.43)	-	34 (25.95)	-	-	31 (23.66)	3 (2.29)	-
รวม	14 (10.69)	117 (89.31)	-	130 (99.24)	1 (0.76)	-	119 (90.84)	12 (9.16)	-
	$\chi^2 = 1.111$ df = 1 p = 0.292			$\chi^2 = 0.353$ df = 1 p = 0.552			$\chi^2 = 0.006$ df = 1 p = 0.973		

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ตาราง 21 ความสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

การติดต่อเจ้าหน้าที่ ส่งเสริม	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
ไม่เคย	14 (10.69)	96 (73.28)	-	109 (83.21)	1 (0.76)	-	101 (77.10)	9 (6.87)	-
เคย	-	21 (16.03)	-	21 (16.03)	-	-	18 (13.74)	3 (2.29)	-
รวม	14 (10.69)	117 (89.31)	-	130 (99.24)	1 (0.76)	-	119 (90.84)	12 (9.16)	-
$\chi^2 = 2.993$ df = 1 p = 0.084									
$\chi^2 = 0.129$ df = 1 p = 0.661									
$\chi^2 = 0.790$ df = 1 p = 0.374									

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ช่วงเวลาปลูกกระเทียม

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งช่วงเวลาปลูกกระเทียมออกเป็น 2 ช่วงเวลา คือกลุ่มที่ปลูกต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนพฤศจิกายน และกลุ่มที่ปลูกต้นเดือนพฤศจิกายนอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนธันวาคม ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า ช่วงเวลาที่ปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่าย ผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ช่วงเวลาที่ปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ช่วงเวลาที่ปลูกกระเทียมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 22)

ลักษณะการจำหน่ายผลผลิต

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยสถิติค่า Chi-square โดยแบ่งลักษณะการจำหน่ายผลผลิตออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่จำหน่ายสินค้าให้พ่อค้าคนกลาง และกลุ่มที่จำหน่ายสินค้าเอง ส่วนระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ความต้องการมาก และความต้องการน้อย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการจำหน่ายผลผลิตของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม เมื่อดูภาพรวมทั้ง 2 ด้าน พบว่า ลักษณะการจำหน่ายผลผลิตของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) เช่นเดียวกัน จึงกล่าวได้ว่า ลักษณะการจำหน่ายผลผลิตของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม (ตาราง 23)

ตาราง 22 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ปลูกกระเทียมกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ช่วงเวลาปลูกกระเทียม	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิต			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
ต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกิน	7	68	-	75	-	-	66	9	-
กลางเดือนพฤศจิกายน	(5.34)	(51.91)		(57.25)			(50.38)	(6.87)	(57.25)
ต้นเดือนพฤศจิกายนอย่างช้าไม่เกิน	7	49	-	55	1	-	53	3	-
กลางเดือนธันวาคม	(5.34)	(37.40)		(41.98)	(0.76)		(40.46)	(2.29)	(42.75)
รวม	14	117	-	130	1	-	119	12	-
	(10.69)	(89.31)		(99.24)	(0.76)		(90.84)	(9.16)	(100.00)
	$\chi^2 = 0.337$			$\chi^2 = 1.350$			$\chi^2 = 1.700$		
	df = 1			df = 1			df = 1		
	p = 0.562			p = 0.245			p = 0.192		

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ตาราง 23 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการจำหน่ายผลผลิตกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

(n=131)

ลักษณะการจำหน่ายผลผลิต	ระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม								
	ด้านการผลิต			ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม			รวม		
	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย	มาก	ปานกลาง	น้อย
จำหน่ายสินค้าให้พ่อค้าคนกลาง	12 (9.16)	111 (84.73)	-	122 (93.13)	1 (0.76)	-	113 (86.26)	10 (7.63)	-
จำหน่ายสินค้าเอง	2 (1.53)	6 (4.58)	-	8 (6.11)	-	-	6 (4.58)	2 (1.53)	-
รวม	14 (10.69)	117 (89.31)	-	130 (99.24)	1 (0.76)	-	119 (90.84)	12 (9.16)	-
	$\chi^2 = 1.829$ df = 1 p = 0.176			$\chi^2 = 0.066$ df = 1 p = 0.798			$\chi^2 = 2.569$ df = 1 p = 0.109		

หมายเหตุ การแปลผลระดับความต้องการ น้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-2.33 ปานกลาง ค่าเฉลี่ย 2.34-3.67 มาก ค่าเฉลี่ย 3.68-5.00

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียม

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดศรีสะเกษ สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านการผลิต

1. ปัญหาเรื่องโรคและแมลงระบาด
2. ปัญหาการขาดแคลนน้ำ
3. ราคาปัจจัยการผลิตมีราคาสูง
4. สารเคมีมีราคาแพงและคุณภาพไม่ได้มาตรฐานเท่าที่ควร
5. ขาดแรงงานในการปลูกกระเทียม

ด้านการจำหน่ายผลผลิต

1. ปัญหาการนำเข้ากระเทียมจากประเทศจีน ซึ่งส่งผลกระทบต่อราคากระเทียมภายในประเทศ
2. ปัญหาพ่อค้าคนกลางกดราคารับซื้อ
3. ปัญหาสถานที่เก็บรักษาผลผลิต
4. จำเป็นต้องรีบเก็บเกี่ยวผลผลิต เนื่องจากต้องการเงิน ทำให้ขายได้ในราคาต่ำ

จากผลการศึกษาแสดงให้เห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับการผลิตและจำหน่ายกระเทียมในเรื่องของโรคและแมลง ปัญหาเรื่องน้ำ ราคาปัจจัยการผลิต และผลกระทบของการเปิดการค้าเสรีไทยจีน ตลอดจนการเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และการเก็บรักษาผลผลิตกระเทียม ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีเหตุผลมาจากพื้นที่ปลูกกระเทียมนั้นมีการปลูกกันเป็นระยะเวลานาน ทำให้ง่ายต่อการเกิดโรคและแมลง และปัจจุบันราคาปัจจัยการผลิตก็ค่อนข้างสูง เนื่องจากค่าขนส่งมีราคาแพง และประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ปัญหาในเรื่องของการเปิดการค้าเสรีไทยจีนที่ทำให้กระเทียมจากประเทศจีนเข้ามาจำหน่ายในประเทศไทยและมีราคาถูกกว่า ทำให้กระเทียมของประเทศไทยขายได้น้อยลง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของพวงทอง อารีโกเศศ (2544: 6) ทำการวิเคราะห์อุปทานกระเทียมของประเทศไทยปี 2525/2526-2542/43 ที่พบว่า ต้นทุนการผลิตของประเทศไทยสูงกว่าและผลผลิตไม่เป็นที่นิยมของตลาดต่างประเทศ ซึ่งนิยมบริโภคกระเทียมกลิ่น

จนทำให้การส่งออกกระเทียมสดแช่เย็นในแต่ละปีไม่มากนักและมีลักลอบนำเข้ามีราคาที่ถูกกว่าและผู้บริโภคคุ้นเคยกับกระเทียมหัวใหญ่ กลีบใหญ่ เปลือกหนา เก็บไว้บริโภคได้นานเป็นปีโดยไม่เน่าเสีย จึงทำให้กระเทียมที่ลักลอบนำเข้าคิดตลาดมากกว่ากระเทียมที่ผลิตได้ในประเทศ

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ 2) ความต้องการส่งเสริมด้านการจำหน่ายกระเทียมของเกษตรกรในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ และ 3) ปัญหาและอุปสรรคของสภาพการผลิตและจำหน่ายกระเทียมตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 131 ราย ซึ่งได้มาจากสุ่มตัวอย่างโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (sample random sampling) จากจำนวนประชากรทั้งหมด 194 ราย โดยใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ทำการประมวลผลข้อมูลด้วยโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัย โดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Chi-square และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r)

สรุปผลการวิจัย

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และลักษณะการผลิตของผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะส่วนบุคคล ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยประมาณ 45 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการศึกษาหรือได้เรียนหนังสือแต่ไม่จบภาคบังคับ มีสมาชิกภายในครอบครัวเฉลี่ยประมาณ 3 คน

ลักษณะทางเศรษฐกิจ และสังคม ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่นอกจากประกอบอาชีพปลูกกระเทียมแล้วยังประกอบอาชีพการทำสวน และทำนา มีรายได้จากการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 68,910.69 บาทต่อปี มีรายได้จากการปลูกพืชอื่นๆ เฉลี่ย 31,761.36 บาทต่อปี มีรายได้นอกภาคการเกษตรเฉลี่ย 48,333.33 บาทต่อปี และมีรายได้ทั้งหมดเฉลี่ย 108,857.25 บาทต่อปี มีลักษณะถือครองที่ดินเป็นของตนเอง ขนาดพื้นที่ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ย 9.21 ไร่ ใช้เงินทุนส่วนตัวของตนเองในการลงทุน มีประสบการณ์ในการปลูกกระเทียมเฉลี่ยประมาณ 10 ปี ส่วนใหญ่ไม่เคยผ่านการฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกกระเทียมเลยในปีที่ผ่านมา ได้รับรู้ข่าวสารทางการเกษตรจากเพื่อนบ้านมากที่สุด และไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน

ลักษณะการผลิตและจำหน่ายกระเทียม ผลการศึกษาลักษณะการผลิตกระเทียมพบว่า ผู้ให้ข้อมูลมากกว่าครึ่งหนึ่งปลูกกระเทียมในช่วงต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนพฤศจิกายน โดยขกขนาดกว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่ นิยมเตรียมดินปลูกกระเทียมโดยการใส่ปุ๋ยคอกโดยวิธีการหว่านให้ทั่วแปลง ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 หรือสูตรใกล้เคียงในการปลูกกระเทียม ให้น้ำและพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงกระเทียมฤดูกาลละ 12 ครั้ง เก็บเกี่ยวกระเทียมเมื่อกระเทียมใบเหลืองทั่วทั้งต้น สำหรับการจำหน่ายผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดจำหน่ายกระเทียมที่เป็นผลผลิตสดผ่านพ่อค้าคนกลาง

ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมโดยรวมในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.00) โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เข้า / แห้งในระดับมากที่สุด และมีด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมสด / เข้า / แห้งด้านการผลิตในระดับปานกลาง โดยมีรายละเอียดในแต่ละด้านดังนี้

ด้านการผลิต

1. **ด้านพันธุ์** ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับพันธุ์กระเทียมโดยรวมในระดับน้อย โดยประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการคัดเลือกพันธุ์ สำหรับประเด็นอื่นๆ ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมในระดับน้อย ไม่ว่าจะเป็นความต้องการใช้พันธุ์ที่ดี ความต้องการใช้วัสดุเพาะกล้าผัก ความต้องการระบบน้ำ และความต้องการใช้วัสดุคลุมหน้าดิน

2. **ด้านการปลูก** ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการปลูกกระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางเกี่ยวกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ การปรับแต่งสภาพแปลง การวัดระยะแปลง และผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับน้อยเกี่ยวกับการขึ้นแปลง

3. **ด้านการดูแลรักษา** ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการดูแลรักษากระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการฉีดยาฆ่าแมลง การใช้ปุ๋ย การใช้สารกำจัดวัชพืช และการรดน้ำ

4. **ด้านการเก็บเกี่ยว** ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการเก็บเกี่ยวกระเทียมโดยรวมในระดับปานกลาง โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับปานกลางในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการบรรจุผลผลิต การขนส่งผลผลิต การทำความสะอาดผลผลิต วิธีการเก็บเกี่ยว และการคัดแยกเกรดผลผลิต

5. **ด้านการขยายพันธุ์** ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียมโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการเก็บรักษาต้นพันธุ์ การทำแปลงขยายพันธุ์ และวิธีการขยายพันธุ์

ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมโดยรวมในระดับมากที่สุด โดยผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการในระดับมากที่สุดในทุกประเด็น ได้แก่ ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการติดต่อกับตลาดรับซื้อผลผลิต การให้ข่าวสารด้านการตลาด การประกันราคากระเทียม และการควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อผลผลิต

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และลักษณะการผลิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรของผู้ให้ข้อมูล

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และลักษณะการผลิต มีความสัมพันธ์กับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกรของผู้ให้ข้อมูล ในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม พบว่า

จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p < 0.05$) ในภาพรวม แต่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p > 0.05$) ในด้านการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม

ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต ($p < 0.05$) ส่วนด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมพบว่า ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในการจำหน่ายผลผลิต ($p>0.05$)

พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในการผลิต ($p<0.05$) ส่วนด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม และในภาพรวม ($p>0.05$)

สำหรับ เพศ ระดับการศึกษา อายุ รายได้ ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร ประสบการณ์ในการฝึกอบรม และการติดต่อเจ้าหน้าที่ส่งเสริมของผู้ให้ข้อมูลไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ($p>0.05$) ทั้งในการผลิต และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม และในภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียม และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมในระดับมากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการเก็บรักษาต้นพันธุ์ การทำแปลงขยายพันธุ์ และวิธีการขยายพันธุ์ การติดต่อกับตลาดรับซื้อผลผลิต การให้ข่าวสารด้านการตลาด การประกันราคากระเทียม และการควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อผลผลิต ทั้งนี้เนื่องจากพันธุ์กระเทียมมีความสำคัญต่อผลผลิต ซึ่งหากมีการจัดการพันธุ์ที่ดีก็สามารถทำให้ได้ผลผลิตมากและสามารถต้านทานโรคและแมลงต่างๆ ได้ดี สำหรับในด้านการตลาดนั้น ปัญหาที่เกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมกำลังเผชิญนั้นเนื่องจากผลจากการเปิดการตลาดเสรีไทยที่ทำให้มีการนำเข้ากระเทียมจากประเทศจีนและส่งผลกระทบต่อราคากระเทียมในประเทศไทย ดังนั้นเกษตรกรจึงมีความต้องการให้สนับสนุนส่งเสริมเกี่ยวกับการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมให้มากยิ่งขึ้น ทั้งในเรื่องของการติดต่อตลาด การให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปลูกกระเทียม และการประกันราคากระเทียมในราคาที่เกษตรกรไทยสามารถอยู่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของปัญญลักษณ์ สุวรรณ (2548: 5) วิเคราะห์ผลกระทบจากเอฟทีเอ ต่อเกษตรกรพบว่า ปัญหาของผู้ปลูกหอมใหญ่และกระเทียมนั้นมีคล้ายคลึงกัน กล่าวคือหลังจากเปิดเขตการค้าเสรีแล้ว ราคาพืชผลตกต่ำลงอย่างมากแต่ยังดีที่สามารถขายพืชผลผลิตได้หมดไม่มีปัญหาในเรื่องจำหน่าย ปัญหามีแต่เพียงราคาตกต่ำไปมาก ต่ำกว่าราคาทุนที่เกษตรกรลงไป เช่น กระเทียมแห้งเคยขายได้กิโลกรัมละ 20-25 บาท ปัจจุบันขายได้เพียง กก.ละ 12

บาท ส่วนหอมใหญ่ที่นั้นเคยขายได้กิโลกรัมละ 15 บาท เหลือเพียง กก.ละ 6 บาท และราคายังต่ำลงต่อไป ซึ่งราคาปัจจุบันทั้งหอมใหญ่และกระเทียมที่นั้นเกษตรกรอ้างว่าไม่คุ้มทุนทุกๆ ที่ยังไม่ได้คำนวณค่าแรงงานของเกษตรกรลงไป

2. จำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในภาพรวม กล่าวคือ เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกมากมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมน้อย ในขณะที่เกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกน้อยมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมมาก ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรที่มีจำนวนสมาชิกน้อยนั้นมีจำนวนพื้นที่การปลูกกระเทียมมากทำให้มีจำนวนแรงงานไม่เพียงพอในการผลิต ซึ่งหากได้รับการส่งเสริมการผลิต เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์ที่ช่วยทุ่นแรงก็จะทำให้สามารถทำการผลิตได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

3. ลักษณะการถือครองที่ดินของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต กล่าวคือ เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองทั้งหมดมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมน้อย ในขณะที่เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองบางส่วน เช่าบางส่วน และผู้อื่นให้เปล่ามีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมมาก ทั้งนี้เนื่องจากเกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองนั้นจะปลูกในพื้นที่ของตนเอง ทำให้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเช่า ทำให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ ในขณะที่เกษตรกรที่มีที่ดินเป็นของตนเองบางส่วน เช่าบางส่วน และผู้อื่นให้เปล่า นั้นต้องมีต้นทุนในการเช่าที่ดินทำให้มีความต้องการผลิตกระเทียมให้มีคุณภาพและมีผลตอบแทนมากที่สุด

4. พื้นที่ในการเพาะปลูกของผู้ให้ข้อมูลมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับระดับความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมในด้านการผลิต กล่าวคือ เกษตรกรที่มีพื้นที่ในการเพาะปลูกมากมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมมาก ในขณะที่เกษตรกรที่มีพื้นที่ในการเพาะปลูกน้อยมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จากผลการวิจัย พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการผลิตเกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียม และด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียมในระดับมากที่สุด ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอ และเกษตรตำบล ควรมีการส่งเสริมให้ความรู้เกี่ยวกับการขยายพันธุ์กระเทียม ทั้งในเรื่องของการเก็บรักษาต้นพันธุ์ การจัดทำแปลงต้นพันธุ์ และวิธีการขยายพันธุ์กระเทียม เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรมีการจัดการต้นพันธุ์กระเทียมที่ถูกต้องและทำให้เกษตรกรได้ใช้ต้นพันธุ์กระเทียมที่มีคุณภาพไว้สำหรับการปลูกในฤดูกาลถัดไป สำหรับในเรื่องของการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม นั้น ควรมีการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกกระเทียมให้เป็นรูปธรรม ทั้งในเรื่องของการรวมกลุ่มเพื่อจำหน่ายผลผลิต การให้ข่าวสารเกี่ยวกับการตลาด และกระบวนการในการประกันราคาผลผลิตกระเทียม โดยให้หน่วยงานราชการเป็นตัวกลางในการประสานงานกับในการติดต่อแหล่งจำหน่ายผลผลิต

2. กรมส่งเสริมการเกษตรควรมีการประสานงานกับกรมพัฒนาที่ดิน หรือองค์กรทางการศึกษา เข้าไปตรวจสอบสภาพดินในพื้นที่ที่ปลูกกระเทียมเนื่องจากในพื้นที่ที่จะทำการปลูกกระเทียมมาเป็นระยะเวลานาน เพื่อให้เกษตรกรมีการปรับปรุงดิน และใช้ปุ๋ยให้ตรงกับสภาพดิน หรือมีการส่งเสริมให้เกษตรกรมีการปรับปรุงดินโดยใช้ปุ๋ยอินทรีย์ให้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตให้มากยิ่งขึ้น ตลอดจนมีการจัดหาแหล่งปัจจัยที่มีราคาถูกให้กับเกษตรกรเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการผลิต เช่น ปุ๋ยเคมี สารเคมีต่างๆ เป็นต้น

3. จากผลการศึกษาพบว่า เกษตรกรยังมีการได้รับการฝึกอบรมค่อนข้างน้อย ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นสำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ จึงควรมีการจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับเกษตรกร ทั้งในเรื่องการขยายพันธุ์ การตลาด และการปรับตัวในการผลิต เพื่อให้สามารถแข่งขันกับคู่แข่งโดยเฉพาะกระเทียมที่นำเข้าจากประเทศจีน

4. จากผลการศึกษาพบว่า มีเกษตรกรถึงร้อยละ 83.97 ที่ไม่เคยติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน ดังนั้นหน่วยงานเกษตรในระดับอำเภอซึ่งถือว่าอยู่ใกล้ชิดกับเกษตรกรมากที่สุด จึงควรเข้าไปพบปะพูดคุยกับเกษตรกรให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะทำให้ได้ทราบปัญหาและความต้องการของเกษตรกรโดยตรง และทำให้สามารถแก้ไขปัญหาของเกษตรกรได้อย่างทันถ่วงที

5. เนื่องการเปิดการค้าเสรีไทยจีนมีผลกระทบโดยตรงต่อราคากระเทียมในประเทศไทย ดังนั้นหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องควรมีการกำหนดควบคุมการนำเข้าผลผลิตกระเทียมจากประเทศจีนในช่วงที่ผลิตในประเทศออกสู่ตลาด และควบคุมดูแลการลักลอบการนำเข้าอย่างเข้มงวด เพื่อรักษาระดับราคาผลผลิตให้อยู่ในราคาที่เกษตรกรสามารถอยู่ได้

6. ควรมีการพัฒนากระบวนการขนส่งและระบบการเก็บรักษาผลผลิตกระเทียมให้สามารถเก็บรักษาไว้ให้นาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ดังนั้นหากมีการศึกษาในครั้งต่อไป ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ควรมีการศึกษาค้นคว้าความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ในทุกพื้นที่ เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงความต้องการและปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในภาพรวมของประเทศ

2. ควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในส่วนของผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดการค้าเสรีไทยจีนที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรผู้ปลูกกระเทียมในประเทศไทย

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสูงษ์. 2524. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: มหามงกุฎราชวิทยาลัย.
- ธวัช ลวะเปารยะ. 2543. “กระเทียม ผักที่เป็นยา”. ชีวจิต. 2, (37) (เม.ย. 2543) : 76-77.
- นงลักษณ์ โคตรชุม. 2538. ความต้องการของเกษตรกรสตรีต่อการส่งเสริมการเลี้ยงไหมในพื้นที่
อำเภอบ้านไร่ จังหวัดขอนแก่น. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เชียงใหม่.
- นันทวัน บุญยะประภัสร์. 2529. ก้าวไปกับสมุนไพร. กรุงเทพฯ: ศูนย์ข้อมูลสมุนไพร คณะเภสัช
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประสิทธิ์ โนรี. 2528. กระเทียม. เชียงใหม่ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางพืช คณะผลิตกรรมการ
เกษตร สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ประเสริฐ ต่ออภิชาติตระกูล. 2532. “กระเทียม ปัญหาที่ต้องแก้ไข”. วารสารส่งเสริมและ
พัฒนาการเกษตร. 2(3) : 2 -7 .
- ปัญญาลักษณ์ สุวรรณ. 2548. ผลกระทบจากเอฟทีเอต่อเกษตรกร. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ปาริชาติ สักกะทำนุ. 2542. กระเทียม : สมุนไพรเสริมสุขภาพ. กรุงเทพฯ : รวมทรรศน์.
- ฝ่ายวิชาการ ส่วนวิจัยเกษตรกรรม. 2532. สมุนไพร. น. 73-105 ใน เอกสารวิชาการธนาคารกสิกร
ไทย. กรุงเทพฯ : ธนาคารกสิกรไทย.
- พจน์ บุญเรือง. 2530. ผู้นำและองค์การทางการเกษตร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พวงทอง อารีโกศ. 2544. การวิเคราะห์อุปทานกระเทียมของประเทศไทย ปี 2525/2526-
2543/2543. เชียงใหม่. : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- พานี ศิริสะอาด. 2551. “หอมเทียม –กระเทียม” [ระบบออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://www.thainews70.com> (18 ธันวาคม 2555).
- มนัสสินธุ์ บุญขพรรณ. 2536. ความต้องการของผู้รับบริการเกี่ยวกับการบริการสุขภาพที่บ้าน.
เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ยุทธวรรณ ภัทรเลาห. 2533. การประเมินความต้องการด้านข่าวสารข้อมูลในชนบทจังหวัดลำปาง.
เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัฒนา วิวิธดิกร. 2540. “กระเทียมพืชสมุนไพรในครัวเรือน”. เทคโนโลยี. 18(3): 20-21.

ศักดิ์ศรี คำหล้า. 2548. การวิเคราะห์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดแม่ฮ่องสอน. เชียงใหม่ :

วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่. 2553. พื้นที่เพาะปลูกและผลผลิตกระเทียม. เชียงใหม่ : กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร.

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี. 2547. โครงการต้นแบบการส่งเสริมแบบมีส่วนร่วม. ราชบุรี:

สำนักงานเกษตรจังหวัดราชบุรี.

สำนักงานอำเภอเวียงแหง. 2553. บรรยายสรุปอำเภอเวียงแหง. เชียงใหม่ : อำเภอเวียงแหง.

สุนันทา เลาहनันท์. 2546. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ธนะการพิมพ์.

สมศักดิ์ สุริโย. 2534. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการส่งเสริมการเกษตร. พิมพ์ครั้งที่ 9.

กรุงเทพฯ: เซเวนพรี้นต์ติ้งกรุ๊ป.

แบบสัมภาษณ์เลขที่ [] [] []

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร
ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงเรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ โดยข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้ในการประกอบการทำค้นคว้าอิสระระดับปริญญาโทของผู้วิจัยเท่านั้น

คำชี้แจง

1. ผู้ตอบแบบสัมภาษณ์นี้ คือ เกษตรกรในเขตพื้นที่อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่
 2. แบบสัมภาษณ์นี้มีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้คือ
 - 1) ลักษณะส่วนบุคคล สภาพทางเศรษฐกิจสังคม และปัจจัยด้านการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม
 - 2) ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม
 - 3) ปัญหาและอุปสรรคในความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม
- โดยให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () และในตารางของแต่ละข้อความ
3. กรุณาตอบแบบสัมภาษณ์ให้ครบทุกข้อเพื่อความสมบูรณ์ของการวิจัย
 4. ข้อมูลที่ได้รับจากท่านจะเก็บไว้เป็นความลับเพื่อใช้ประโยชน์ในงานวิจัยเท่านั้น กรุณาแสดงความคิดเห็นอย่างเสรี

จิราภรณ์ อินพรม

ผู้วิจัย

แบบสัมภาษณ์เลขที่ [] [] []

1 2 3

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียมของเกษตรกร

ตำบลแสนไห อำเภอเวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่

ชื่อผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ นาย / นาง / นางสาวนามสกุล.....

บ้านเลขที่.....หมู่..... ตำบล.....อำเภอแสนไห จังหวัดเชียงใหม่

ตอน 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยด้านการรุมการ
ผลิตกระเทียมของผู้ให้ข้อมูล

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล

1. เพศ

1 () ชาย

2 () หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุดของผู้ให้ข้อมูล

1 () ไม่ได้เรียน/เรียนไม่จบชั้นประถมศึกษาภาคบังคับ

2 () ชั้นประถมศึกษาภาคบังคับ

3 () ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

4 () ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ป.วช.)

5 () อนุปริญญา หรือระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ป.วส.)

6 () ปริญญาตรี

7 () สูงกว่าปริญญาตรี

8 () อื่นๆ (ระบุ).....

4. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน (รวมผู้ให้ข้อมูล).....คน

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

5. ท่านมีการประกอบอาชีพอื่นๆ นอกเหนือจากการปลูกกระเทียมหรือไม่ อะไรบ้าง

(ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1 () ทำสวน	2 () ทำนา
3 () ทำไร่	4 () ค้าขาย
5 () รับจ้าง	6 () รับราชการ
7 () รัฐวิสาหกิจ	8 () พนักงานบริษัทเอกชน
9 () ธุรกิจส่วนตัว	10 () อื่น ๆ (ระบุ).....

6. รายได้ของครัวเรือน

6.1 รายได้จากการปลูกกระเทียม จำนวน.....บาท/ปี

6.2 รายได้จากการปลูกพืชอื่น จำนวน.....บาท/ปี

6.3 รายได้นอกภาคการเกษตร

1) ราชการ/รัฐวิสาหกิจ จำนวน.....บาท/ปี

2) รับจ้าง จำนวน.....บาท/ปี

3) ค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัว จำนวน.....บาท/ปี

4) อื่น ๆ จำนวน.....บาท/ปี

รวมบาท/ปี

7. ลักษณะการถือครองที่ดิน

() ของตนเอง จำนวน.....ไร่

() เช่า จำนวน.....ไร่

() ผู้อื่นให้เปล่า จำนวน.....ไร่

รวม จำนวน.....ไร่

8. จำนวนพื้นที่ในการเพาะปลูก จำนวน.....ไร่

9. แหล่งเงินทุนที่ใช้ในการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1 () ใช้ทุนส่วนตัว	2 () เงินกู้ธนาคาร
3 () กองทุนหมู่บ้าน	4 () กลุ่มเกษตรกร
5 () ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	
6 () ธนาคารพาณิชย์	
7 () อื่น ๆ (ระบุ).....	

10. ประสบการณ์ในการปลูกกระเทียม.....ปี

11. ท่านเคยเข้าร่วมฝึกอบรม

- 1 () ไม่เคยรับการอบรม
2 () เคยรับการอบรม จำนวน.....ครั้ง

หากท่านเคย ท่านเข้าร่วมรับการอบรม จากหน่วยงานไหนบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1 () กรมวิชาการเกษตร
2 () กรมส่งเสริมการเกษตร
3 () มหาวิทยาลัยแม่โจ้
4 () ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
5 () อื่น ๆ (ระบุ).....

12. การรับรู้ข่าวสารทางการเกษตร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

1 () วิทยุ	2 () โทรทัศน์
3 () หนังสือพิมพ์	4 () วารสารเกษตร/แผ่นพับ
5 () เจ้าหน้าที่ของรัฐ	6 () นักส่งเสริมการเกษตร
7 () เกษตรตำบล	8 () ผู้นำท้องถิ่น
9 () เพื่อนบ้าน	10 () อื่น ๆ (ระบุ).....

13. การติดต่อกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการปลูกกระเทียม

- () 1. ไม่เคย
() 2. เคย จำนวน..... ครั้ง/ปี

ข้อมูลด้านการผลิตและจำหน่ายกระเทียม

14. ท่านปลูกกระเทียมในช่วงเดือนใด

- 1 () ต้นเดือนกันยายนอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนตุลาคม
2 () ต้นเดือนตุลาคมอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนพฤศจิกายน
3 () ต้นเดือนพฤศจิกายนอย่างช้าไม่เกินกลางเดือนธันวาคม
4 () อื่น ๆ (ระบุ).....

15. ท่านยกแปลงปลูกกระเทียมขนาดกว้างและสูงใกล้เคียงกับแปลงขนาดใด

- 1 () กว้าง 1 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่
- 2 () กว้าง 1.50 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่
- 3 () กว้าง 2 เมตร สูง 8 นิ้ว ความยาวแล้วแต่พื้นที่
- 4 () อื่น ๆ (ระบุ).....

16. ท่านใส่ปุ๋ยคอกในการเตรียมดินปลูกกระเทียม ปฏิบัติอย่างไร

- 1 () หวานให้ทั่วแปลง 2 () โรยระหว่างแปลง
- 3 () คลุกเคล้าให้เข้ากับดิน 4 () อื่น ๆ (ระบุ).....

17. ท่านใส่ปุ๋ยกระเทียม สูตร

- 1 () สูตร 13-13-21 หรือ 15-15-15 หรือสูตรใกล้เคียง
- 2 () สูตร 21-0-0 (แอมโมเนีย) หรือ 46-0-0 (ยูเรีย)
- 3 () สูตร 16-20-0 หรือ 8-24-8 หรือ สูตรใกล้เคียง
- 4 () อื่น ๆ (ระบุ).....

18. ท่านให้น้ำแปลงปลูกกระเทียม ตั้งแต่ปลูกช่วงเริ่มจะเข้าหนาวไปจนถึงก่อนการเก็บเกี่ยว
จำนวน.....ครั้ง

19. ท่านพ่นยาป้องกันเชื้อราแปลงปลูกกระเทียม ตลอดฤดูปลูกจำนวน.....ครั้ง

20. ท่านเก็บเกี่ยวกระเทียม เมื่อไร

- 1 () ใบเหลืองทั่วทั้งต้น
- 2 () มีดุมขึ้นกลางต้น 1 ดุม
- 3 () มีดุมขึ้นกลางต้น 2-3 ดุม

21. ลักษณะการจำหน่าย

- 1 () จำหน่ายสินค้าให้พ่อค้าคนกลาง
- 2 () จำหน่ายสินค้าเอง
- 3 () อื่น ๆ (ระบุ).....

22. ท่านเลือกจำหน่ายผลผลิตกระเทียมโดยรูปแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- 1 () จำหน่ายผลผลิตแบบสด
- 2 () จำหน่ายผลผลิตแบบเข้า
- 3 () จำหน่ายผลผลิตแบบแห้ง

ตอน 2 ความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม

คำชี้แจง ข้อความในรายการต่อไปนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม ให้ใส่ เลข 1-5 ลงในช่องว่างต่อท้ายแต่ละข้อความตามความต้องการของท่านมากที่สุด

ต้องการมากที่สุด เท่ากับ 5

ต้องการมาก เท่ากับ 4

ต้องการปานกลาง เท่ากับ 3

ต้องการน้อย เท่ากับ 2

ต้องการน้อยที่สุด เท่ากับ 1

ความต้องการสนับสนุนการ ส่งเสริมการผลิตกระเทียม	ระดับความ ต้องการ					ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
	5	4	3	2	1	
ด้านการผลิต						
1. ด้านพันธุ์						
2.1. การเลือกพันธุ์						1.1.....
2.2. การใช้พันธุ์ดี						1.2.....
2.3. การใช้วัสดุเพาะกล้าผัก						1.3.....
2.4. ระบบการให้น้ำ						1.4.....
2.5. การใช้วัสดุคลุมหน้าดิน						1.5.....
2. ด้านการปลูก						
1.1. การขึ้นแปลง						2.1.....
1.2. การใช้ปุ๋ยอินทรีย์						2.2.....
1.3. การปรับสภาพแปลง						2.3.....
1.4. การวัดระยะแปลง						2.4.....
3. ด้านการดูแลรักษา						
3.1. การฉีดยาฆ่าแมลง						3.1.....
3.2. การใช้ไล่ปู						3.2.....
3.3. การใช้ การกำจัดวัชพืช						3.3.....
3.4. การรดน้ำ						3.4.....

ความต้องการสนับสนุนการ ส่งเสริมการผลิตกระเทียม	ระดับความ ต้องการ					ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข
	5	4	3	2	1	
4. ด้านการเก็บเกี่ยว						
4.1. วิธีการเก็บเกี่ยว						4.1.....
4.2. การทำความสะอาด ผลผลิต						4.2.....
4.3. การคัดแยกเกรดผลผลิต						4.3.....
4.4. การบรรจุผลผลิต						4.4.....
4.5. การขนส่งผลผลิต						4.5.....
5. ด้านการขยายพันธุ์						
5.1 การทำแปลงขยายพันธุ์						5.1.....
5.2 วิธีการขยายพันธุ์						5.2.....
5.3 การเก็บรักษาดันพันธุ์						5.3.....
ด้านการจำหน่ายผลผลิตกระเทียม สด / เย้า /แห้ง						
1. การประกันราคากระเทียม						1.....
2. การควบคุมดูแลสถานที่รับซื้อ ผลผลิต						2.....
3. การติดต่อกับตลาดรับซื้อ ผลผลิต						3.....
4. การให้ข่าวสารด้านการตลาด						4.....

ตอน 3 ปัญหาและอุปสรรคความต้องการสนับสนุนการส่งเสริมการผลิตกระเทียม

1. ด้านการผลิต

1.1

1.2

1.3

1.4

1.5

2 ด้านการจำหน่าย

2.1

2.2

2.3

2.4

2.5

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล

นางสาวจิราภรณ์ อินพรม

เกิดเมื่อ

29 สิงหาคม 2527

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2548 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง คอมพิวเตอร์ธุรกิจ

วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่

พ.ศ. 2550 ปริญญาตรีบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ

ทางธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2550 นักทรัพยากรบุคคล โรงพยาบาลเวียงแหง

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ กระทรวงสาธารณสุข